

ISBN 974-9526-97-X

รายงาน
ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน
สหกรณ์การเกษตร
ประจำปี 2547

ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน
สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
www.cad.go.th e-mail : statistic@cad.go.th

บทสรุป รายงานผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินสหกรณ์การเกษตร ประจำปี 2547

ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน
สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

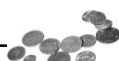
รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์การเกษตร ประจำปี 2547 เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) ข้อมูลทางการเงินการบัญชี เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน รวมทั้งผลสรุปของการวิเคราะห์ ประเมินประสิทธิภาพในการบริหารการเงินในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis) ที่รวบรวมข้อมูลได้จากรายงานการสอบบัญชีของสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศของสหกรณ์การเกษตร (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์การเกษตร) ประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตรทั่วไป สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ สหกรณ์โคนม สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์ สหกรณ์เพื่อการตลาดลูกค้า อ.ก.ส. (สกต.) สหกรณ์กองทุนสวนยาง และสหกรณ์การเกษตรสมาชิกรายย่อย ซึ่งทำการวิเคราะห์โดยจัดการกับข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์

หาความสัมพันธ์ของรายการต่าง ๆ โดยใช้ค่ารวม (Total) และ ร้อยละ (Percentage) ของค่ารวม วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis) และวิเคราะห์เกณฑ์ชี้วัดขนาด สหกรณ์รวม 5 ขนาด และผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน ข้อมูลที่นำเสนอจึงเป็นสารสนเทศเพื่อหน่วยงานของรัฐจะนำไปใช้ในการวางแผนและกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือสถาบัน เกษตรกรและสหกรณ์ รวมทั้งสามารถนำไปประกอบในการ วางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สหกรณ์การเกษตรที่จดทะเบียน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2547 มี จำนวนทั้งสิ้น 4,170 สหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 2.11 กระจายอยู่ตามภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 39.83 และในจำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลได้ 3,474 สหกรณ์ มี สมาชิก 5,203,798 คน บริหารจัดการด้วยเงินทุน 71,216.07 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 9.43 มีแหล่งเงินทุนมาจาก หนี้สิน เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.37 โดยมีแหล่งเงินกู้ยืมและหนี้สิน

อื่น ๆ ภายนอกร้อยละ 30.92 นอกนั้นเป็นแหล่งเงินทุนภายในที่ได้จากเงินรับฝาก จนทำให้มีสัดส่วนหนี้สินต่อทุนสูงถึง 1.73 เท่า และเงินทุนส่วนใหญ่ได้นำไปลงทุนอยู่ในลูกหนี้ร้อยละ 66.68 โดยมีหนี้เงินให้กู้ที่ต่อคุณภาพชำระไม่ได้ตามกำหนดร้อยละ 54.09

ในรอบปีดำเนินการธุรกิจรวม 5 ด้าน มูลค่า 97,144.41 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 17.62 เฉลี่ยต่อเดือน 8,095.37 ล้านบาท โดยธุรกิจการให้เงินกู้มีปริมาณสูงสุดร้อยละ 28.45 รองลงมาเป็นธุรกิจรวบรวมผลผลิตร้อยละ 25.74 มีผลการดำเนินงานกำไรสุทธิ 1,763.41 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.20 ส่งผลให้มีทุนสำรองและทุนสะสมอื่นเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.83 และ 12.38 ตามลำดับ เฉลี่ยกำไรต่อสมาชิก 338.87 บาท/คน

ความเสี่ยงต่อสภาพคล่องทางการเงิน ทุนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรส่วนใหญ่ในภาพรวมได้ลงทุนอยู่ในลูกหนี้ระยะสั้นถึงร้อยละ 66.98 มีประสิทธิภาพในการเรียกเก็บหนี้เพียงร้อยละ 45.91 ของหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ ในขณะที่สหกรณ์มีภาระในการส่งชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะสั้นร้อยละ 41.47 เงินรับฝากร้อยละ 54.94 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากประเภทออมทรัพย์ ดังนั้นเมื่อใดที่สภาพเศรษฐกิจหรือนโยบายด้านดอกเบี้ยปรับเปลี่ยนเมื่อเทียบกับสถาบันการเงินทั่วไปที่

ให้ผลตอบแทนในอัตราที่สูงกว่า ประกอบกับความคร่ำครึที่สมาชิกมีต่อสหกรณ์ลดลง อาจส่งผลให้สมาชิกถอนเงินคืนโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่รับฝากรายใหญ่ สภาพคล่องทางการเงินอาจได้รับผลกระทบ และเมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของเงินออมเฉลี่ยต่อคนเท่ากับ 7,554.33 บาท หนี้สินเฉลี่ยต่อคน 9,526.04 บาท เป็นสัดส่วนที่มีความแตกต่างย่อมส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้คืนของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์การเกษตรจึงควรเฝ้าระวังไม่ให้เกิดความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงิน ซึ่งจะเป็นอุปสรรคในการบริหารงานในอนาคต ทั้งนี้สหกรณ์ควรจะได้ศึกษาข้อมูลจากสภาวะเศรษฐกิจทางการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบบัญชีประจำปีเป็นตัวชี้การเปลี่ยนแปลงการบริหารในอนาคต เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

ขนาดและคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์การเกษตร ปี 2547 พบว่า สหกรณ์ไม่มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่บัญชี ร้อยละ 46.54 จัดทำงบไม่ถูกต้องร้อยละ 46.68 มีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในอยู่ในระดับมาตรฐานร้อยละ 56.34 ต่ำกว่ามาตรฐานร้อยละ 18.53

คำนำ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่ส่วนหนึ่งในการจัดทำสถิติการเงิน และเป็นศูนย์บริการข้อมูลทางการเงินการบัญชีสถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ เพื่อให้ทราบภาวะเศรษฐกิจ และข้อสังเกตเป็นการเตือนภัยแก่สหกรณ์ ให้ระมัดระวังเกี่ยวกับการบริหารด้านการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในรอบปี อันจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาและพัฒนาสถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์การเกษตร ประจำปี 2547 ได้รวบรวมข้อมูลทางการเงินจากรายงานการสอบบัญชี สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2546 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2547

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์หวังว่า รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์การเกษตรเล่มนี้ คงอำนวยประโยชน์ในด้านการศึกษา ค้นคว้า แก่ส่วนราชการและบุคคลทั่วไป

สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
มีนาคม 2548

สารบัญ

2

บทสรุป

14

บทที่ 1 บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

1.2 วัตถุประสงค์

1.3 ขอบเขตของรายงาน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5 นิยามศัพท์

28

บทที่ 2 วิธีการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.3 การวิเคราะห์เกณฑ์ชี้วัดขนาด
ของสหกรณ์การเกษตร

32

บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การดำเนินงานของสหกรณ์

3.1.1 จำนวนสหกรณ์

3.1.2 จำนวนสมาชิก

3.1.3 การถือหุ้นของสมาชิก

3.1.4 ปริมาณธุรกิจ

1) การรับฝากเงิน

2) การให้เงินกู้

3) การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

72

77-106

107

4) การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

5) การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

3.2 ผลการดำเนินงาน

3.2.1 รายได้

3.2.2 ค่าใช้จ่าย

3.2.3 กำไรสุทธิประจำปี

3.3 ฐานะการเงิน

3.3.1 สินทรัพย์

3.3.2 หนี้สิน

3.3.3 ทุนของสหกรณ์

3.4 แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน

3.4.1 แหล่งที่มาของทุนดำเนินงาน

3.4.2 ทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน

3.5 แหล่งเงินกู้ยืม

3.6 ขนาดสหกรณ์

3.7 คุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์

บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุป

4.2 ข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก ตารางสถิติการเงิน

สหกรณ์การเกษตรในรอบ 5 ปี (2543-2547)

แผนที่แสดงจำนวนสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ ปี 2547

สารบัญตาราง

33	ตารางที่ 1 จำนวนสหกรณ์การเกษตร ปี 2547 จำแนกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์
35	ตารางที่ 2 จำนวนสหกรณ์และสมาชิกของสหกรณ์การเกษตร จำแนกตามรูปแบบย่อยสหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลได้ ปี 2547
37	ตารางที่ 3 เฉลี่ยค่าหุ้นจำแนกตามรูปแบบย่อย สหกรณ์การเกษตร ปี 2547
39	ตารางที่ 4 ปริมาณธุรกิจแต่ละด้านของสหกรณ์การเกษตร จำแนกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ ปี 2547
43	ตารางที่ 5 ปริมาณธุรกิจเงินรับฝากจำแนกตามรูปแบบย่อย ของสหกรณ์การเกษตร ปี 2547
47	ตารางที่ 6 รายละเอียดแสดงทางใช้ประโยชน์ของเงินให้กู้ ปี 2547

49

ตารางที่ 7

รายละเอียดปริมาณธุรกิจ
การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ปี 2547

53

ตารางที่ 8

เปรียบเทียบผลการดำเนินงาน
ของสหกรณ์การเกษตร ปี 2546-2547

57

ตารางที่ 9

ผลการดำเนินงานจำแนกตามรูปแบบย่อย
ของสหกรณ์การเกษตร ปี 2547

59

ตารางที่ 10

สินทรัพย์ทั้งสิ้นของสหกรณ์การเกษตร
จำแนกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ ปี 2547

62

ตารางที่ 11

หนี้สินทั้งสิ้นของสหกรณ์การเกษตร
จำแนกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ ปี 2547

64

ตารางที่ 12

ทุนของสหกรณ์การเกษตร
จำแนกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ ปี 2547

69

ตารางที่ 13

การกู้ยืมและการชำระเงินของแหล่งเงินทุน
ของสหกรณ์การเกษตร ปี 2547

70

ตารางที่ 14

จำนวนสหกรณ์การเกษตร
จำแนกตามขนาดสหกรณ์ ปี 2547

สารบัญภาพ

34

ภาพที่ 1

แสดงจำนวนสหกรณ์
ในรอบ 5 ปี (2543-2547)

36

ภาพที่ 2

แสดงจำนวนสมาชิก
ในรอบ 5 ปี (2543-2547)

38

ภาพที่ 3

แสดงจำนวนการถือหุ้นของสมาชิก
ในรอบ 5 ปี (2543-2547)

51

ภาพที่ 4

แสดงปริมาณธุรกิจแต่ละด้านในรอบปี

58

ภาพที่ 5

แสดงผลการดำเนินงาน
ในรอบ 5 ปี (2543-2547)

68

ภาพที่ 6

แสดงส่วนประกอบของทุนดำเนินงานในรอบปี

สารบัญภาคผนวก

77	ตารางสถิติการเงินของสหกรณ์การเกษตร ในรอบ 5 ปี (2543-2547)
78	ตารางที่ 1 จำนวนสหกรณ์ตามทะเบียน
78	ตารางที่ 2 จำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบ
79	ตารางที่ 3 จำนวนสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ
79	ตารางที่ 4 จำนวนสมาชิก
80	ตารางที่ 5 การถือหุ้นของสมาชิก
80	ตารางที่ 6 ปริมาณธุรกิจ
81	ตารางที่ 7 การรับฝากเงินจากสมาชิก
82	ตารางที่ 8 การรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น
82	ตารางที่ 9 การรับฝากเงินจากอื่น ๆ
83	ตารางที่ 10 การให้เงินกู้แก่สมาชิก
84	ตารางที่ 11 การให้สหกรณ์อื่นกู้

85	ตารางที่ 12
	ค่าใช้จ่ายร้อยละของเงินกู้
86	ตารางที่ 13
	การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย
88	ตารางที่ 14
	การรวบรวมพลีตพล/พลีตภัณฑ์
90	ตารางที่ 15
	การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร
91	ตารางที่ 16
	ผลการดำเนินงานของสหกรณ์
93	ตารางที่ 17
	รายได้เฉพาะธุรกิจ
94	ตารางที่ 18
	ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ
96	ตารางที่ 19
	รายได้อื่น
97	ตารางที่ 20
	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
98	ตารางที่ 21
	ฐานะการเงิน
103	ตารางที่ 22
	แหล่งที่มาและค่าใช้จ่ายของทุนดำเนินงาน
104	ตารางที่ 23
	แหล่งเงินกู้ยืม
106	ตารางที่ 24
	อัตราส่วนทางการเงิน

รายงานผลการดำเนินงาน และฐานะการเงิน สหกรณ์การเกษตร ประจำปี 2547

บทที่ 1 บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยแก้ปัญหาของเกษตรกรในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การขาดแคลนเงินทุน ขาดแคลนที่ดินทำกิน ปัญหาในเรื่องการผลิต ขาดปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น ปัญหาการตลาดและปัญหาสังคม เหล่านี้เป็นปัญหาที่สหกรณ์การเกษตรช่วยแก้ไขได้และเป็นวิธีการแก้ไขในระยะยาว

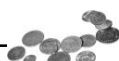
ภายใต้นโยบายของรัฐบาลที่กระตุ้นเศรษฐกิจรากหญ้า ทั้งภาคการผลิตและการรวมกลุ่มของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เน้นด้านการเกษตรให้มีผลผลิตที่ขยายตัว สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก การใช้เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนการผลิต และการปรับปรุงคุณภาพสินค้าการเกษตรหลากหลายชนิดเพื่อลดความเสี่ยงของครัวเรือนเกษตรกร การแก้ปัญหาความยากจน ซึ่งในแต่ละแผน ส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญกับสหกรณ์ สถาบันเกษตรกร สหกรณ์จึงเป็นเหมือนสถานประกอบการทางธุรกิจซึ่ง

ต้องมีการจัดทำงบการเงิน เพื่อแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานในแต่ละรอบปี เพื่อเสนอให้กับเจ้าของสหกรณ์ คือ สมาชิกผู้ถือหุ้นกับสหกรณ์ได้รู้ความเคลื่อนไหว โดยมีผู้สอบบัญชีรับรองงบการเงินและแสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์การเกษตร

ดังนั้น รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตร ในปี 2547 จึงเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานการสอบบัญชีของสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ นำมาสรุปผลการวิเคราะห์ ประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ทั้งนี้ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์โดยสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จะเป็นศูนย์บริการข้อมูลทางการเงินการบัญชีสถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับหน่วยงานของรัฐจะนำไปใช้ในการวางแผน และกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือสถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ รวมทั้งสามารถนำไปประกอบในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์การเกษตรในรอบปี 2547
2. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตร
3. เพื่อจัดทำสถิติทางการเงินเปรียบเทียบในรอบ 5 ปี (2543-2547) ของสหกรณ์การเกษตร อันจะเป็นสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์วิจัยงานสหกรณ์การเกษตรต่อไป

1.3 ขอบเขตของรายงาน

นำเสนอรายงานจากข้อมูลที่รวบรวมได้จากรายงานการสอบบัญชีประจำปีของสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์การเกษตร) ซึ่งประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตรทั่วไป สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ สหกรณ์การเกษตรรูปพิเศษ สหกรณ์เพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.) สหกรณ์กองทุนสวนยางและสหกรณ์การเกษตรสมัชชารายย่อย ที่มีรอบปีบัญชีสิ้นสุดตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2546 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2547 รวม

ทั้งสิ้น 3,474 สหกรณ์ ซึ่งรวบรวมยอดสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2547 และข้อมูลจากรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ประจำปี 2546 ของสหกรณ์การเกษตร เพื่อนำมาเปรียบเทียบ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ทำให้ทราบถึงทิศทางการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร และเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจของผู้บริหาร ใช้ในการวางแผน และกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2) ให้ทราบความเคลื่อนไหวทางด้านปริมาณธุรกิจแต่ละด้าน ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรและนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน เพื่อการตัดสินใจวางแผน กำหนดนโยบาย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง สถาบันเกษตรกร สถาบันการเงิน และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป

3) เป็นการเผยแพร่ และให้การสนับสนุนส่งเสริม ช่วยเหลืองานด้านสหกรณ์ให้พัฒนาเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต

1.5 นิยามศัพท์

ส่วนหนึ่งของรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ประจำปี 2547 ของสหกรณ์การเกษตร ได้เกี่ยวข้องกับคำนิยาม ดังนี้

สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตรซึ่งมีลักษณะทั่วไปของสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่สมาชิกที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีการดำเนินงานที่แตกต่างกันไปตามสภาพท้องถิ่น และลักษณะการประกอบอาชีพ ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อันจะทำให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกทั้งทางเศรษฐกิจและทางสังคม รวมทั้งการให้บริการต่าง ๆ แก่สมาชิก ได้แก่ การให้เงินกู้ การรับฝากเงิน การรวบรวมผลผลิต การเกษตรและผลิตภัณฑ์ของสมาชิมาจัดการขายหรือแปรรูปออกขาย การจัดหาวัสดุการเกษตรและเครื่องอุปโภคบริโภคมาจำหน่าย การจัดระบบส่งน้ำ ระบายน้ำ การใช้น้ำ การส่งเสริมเผยแพร่วิชาการเกษตรและอุตสาหกรรมในครัวเรือนและการให้บริการอื่นๆ แก่สมาชิก

การจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร ซึ่งจัดตั้งในหมู่สมาชิกที่ประกอบอาชีพแตกต่างกันไปตามสภาพท้องถิ่น ดังนั้น สหกรณ์การเกษตรจึงประกอบด้วยรูปแบบย่อยของสหกรณ์ ดังนี้

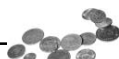

1. สหกรณ์การเกษตรทั่วไป (ธุรกิจเศรษฐกิจ รพช., สหกรณ์การเกษตร กรป.กลาง นพค., สตรี, ชุมชน, สุรา และอื่น ๆ)
2. สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน
3. สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ
4. สหกรณ์การเกษตรรูปพิเศษ (เลี้ยงสัตว์, โคนม)
5. สหกรณ์เพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.)
6. สหกรณ์กองทุนสวนยาง
7. สหกรณ์การเกษตรสมาชิกรายย่อย

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร พอสรุปได้ดังนี้

1. จัดหาทุนให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อนำไปลงทุนประกอบอาชีพ และค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำและเหมาะสม
2. ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ โดยวิธีการรับฝากเงินจากสมาชิกประเภทประจำและออมทรัพย์
3. ช่วยเหลือสมาชิกในด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ตลอดจนสิ่งของอื่นที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิกในราคายุติธรรม
4. ดำเนินการในด้านการตลาด โดยการรวบรวมพืชผลและผลิตผลของสมาชิก เพื่อจัดจำหน่ายให้ได้ราคาดีและเป็นธรรมในด้านการชั่ง ตวง วัด

5. ให้ความช่วยเหลือในด้านวิชาการส่งเสริมเผยแพร่วิชาการเกษตรแผนใหม่แก่สมาชิก เพื่อลดต้นทุนผลิตและได้รับผลผลิตสูงขึ้น โดยการแนะนำพันธุ์พืชที่เหมาะสม แนะนำวิธีการใช้ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืช ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้และเครื่องทุ่นแรงต่าง ๆ เช่น รถไถนา แทรกเตอร์เกรดดิน เครื่องสูบน้ำ ฯลฯ บริการแก่สมาชิกโดยคิดค่าบริการในราคาพอสมควร

สมาชิก หมายถึง สมาชิกของสหกรณ์ที่ได้ชำระค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์จำกัดแล้ว และหมายรวมถึงสมาชิกแรกตั้งสหกรณ์ด้วย

สมาชิกออก หมายถึง สมาชิกที่พ้น หรือขาดจากสมาชิกภาพด้วยสาเหตุต่าง ๆ ได้แก่ ตาย ลาออกจากสหกรณ์ ถูกให้ออกจากสหกรณ์ หรือขาดคุณสมบัติตามข้อบังคับของสหกรณ์ และโอนหุ้นซึ่งตนถืออยู่ในสหกรณ์ไปหมดแล้ว

ปีปัจจุบัน หมายถึง ปีสถิติการเงินของสหกรณ์การเกษตร และสหกรณ์ที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีประจำปี สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 1 เมษายน 2546 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2547

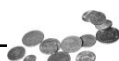

ปีก่อน หมายถึง ปีสถิติการเงินของสหกรณ์การเกษตร ที่ได้
รับการตรวจสอบบัญชีประจำปีสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 1 เมษายน 2545
ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2546

ปริมาณธุรกิจ หมายถึง ในรอบปีบัญชีสหกรณ์ได้ดำเนินงาน
แต่ละด้าน ตามวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์ ได้แก่ การรับฝาก
เงิน การให้เงินกู้ การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลผลิต
และการให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

การให้เงินกู้ หมายถึง ธุรกิจซึ่งสหกรณ์เป็นผู้ให้เงินกู้หรือ
สินเชื่อการเกษตรแก่สมาชิก ตามระเบียบและหลักเกณฑ์การให้
เงินกู้ เพื่อให้สมาชิกนำไปประกอบอาชีพ หรือใช้จ่ายที่จำเป็น ซึ่ง
ได้แก่ เงินกู้ระยะสั้นที่มีกำหนดชำระคืนภายในเวลาไม่เกิน 2 เดือน
ยกเว้น ในกรณีพิเศษสามารถชำระคืนไม่เกิน 18 เดือน เงินกู้
ระยะปานกลางที่มีกำหนดให้ชำระคืนภายในเวลา 3 ปี เว้นแต่
กรณีพิเศษอาจจะผ่อนผันชำระคืนภายใน 5 ปี นับจากวันเบิกรับ
สินเชื่อและเงินกู้ระยะยาว ซึ่งมีกำหนดชำระคืนมากกว่า 5 ปีขึ้นไป

การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย หมายถึง ธุรกิจที่สหกรณ์จัดหา
หรือจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ตลอดจนสินค้าอุปโภคบริโภค
ที่จำเป็นเพื่อนำมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก

การรวบรวมผลิตผล หมายถึง ธุรกิจที่เกิดขึ้นจากการที่สหกรณ์ทำการรวบรวมผลิตผลและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของสมาชิกลำมาขายหรือแปรรูปเป็นสินค้าสำเร็จรูป เพื่อขายต่อให้ได้ราคาดี ทั้งนี้ ธุรกิจรวบรวมผลิตผลยังหมายถึงรวมถึงการขายผลิตผลที่ได้จากการแปรรูปอีกด้วย

การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ธุรกิจที่เกิดขึ้นจากการที่สหกรณ์ให้บริการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการเกษตร การวางแผนเพาะปลูก ตลอดจนการบริการและบำรุงที่ดินเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การเพาะปลูกของสมาชิก

รายได้เฉพาะธุรกิจ หมายถึง รายได้ที่สามารถแบ่งได้ชัดเจนว่าเป็นของธุรกิจประเภทใดโดยเฉพาะ แต่ไม่ใช่รายได้หลักจากธุรกิจของสหกรณ์

ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่สามารถแบ่งได้ชัดเจนว่าเป็นของธุรกิจประเภทใดโดยเฉพาะ

รายได้อื่น หมายถึง รายได้อื่น ๆ ที่ไม่ใช่รายได้จากธุรกิจหลักของสหกรณ์และเป็นรายได้ที่ไม่สามารถจำแนกได้ว่าเป็นของธุรกิจใด

ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั่วไปที่เกิดขึ้นในการบริหารกิจการอันเป็นส่วนรวม

รายการพิเศษเพิ่ม หมายถึง รายได้ที่มีได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ และไม่อาจคาดได้ว่าจะเกิดขึ้นบ่อยหรือเป็นประจำหรือไม่ เช่น กำไรจากสินทรัพย์ที่ถูกเวนคืน รวมทั้งข้อผิดพลาดทางบัญชีของปีก่อนที่มีนัยสำคัญ และจำเป็นต้องมีการปรับปรุง ผลการดำเนินงานจากโครงการต่าง ๆ ของสหกรณ์ที่มีผลกำไรสุทธิประจำปี

รายการพิเศษ (ลด) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่มีได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ และไม่อาจคาดได้ว่าจะเกิดขึ้นบ่อยหรือเป็นประจำหรือไม่ เช่น ขาดทุนจากไฟไหม้ น้ำท่วม หรือจากธรรมชาติอย่างอื่น ขาดทุนจากสินทรัพย์ที่ถูกเวนคืน รวมทั้งข้อผิดพลาดทางบัญชีของปีก่อนที่มีนัยสำคัญและจำเป็นต้องมีการปรับปรุงผลการดำเนินงานจากโครงการต่าง ๆ ของสหกรณ์ที่มีผลขาดทุนสุทธิประจำปี

กำไรสุทธิ หมายถึง ผลรวมของสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานในรอบปีทางบัญชี ที่คำนวณได้จากการนำรายได้เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ ซึ่งปรากฏผลมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย

ขาดทุนสุทธิ หมายถึง ผลรวมของสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบปีทางบัญชีที่คำนวณได้จากการนำรายได้เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ ซึ่งปรากฏผลมีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้

กำไรสุทธิประจำปี หมายถึง กำไรสุทธิหักด้วยขาดทุนสะสมหรือผลต่างของผลรวมของสหกรณ์ที่มีผลกำไรสุทธิมากกว่าผลรวมของสหกรณ์ที่มีผลขาดทุนสุทธิ

ขาดทุนสะสม หมายถึง ผลของสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิประจำปีที่เกิดขึ้นสำรอง ซึ่งจะแสดงตัวเลขในวงเล็บ

ไม่ดำเนินงาน หมายถึง ในรอบปีบัญชีมีสหกรณ์ที่ไม่เริ่มดำเนินงานตามวัตถุประสงค์หลัก นับแต่วันจดทะเบียนและหยุดดำเนินธุรกิจในรอบปี

หยุดดำเนินธุรกิจ หมายถึง ในรอบปีบัญชีมีสหกรณ์ที่ไม่ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์หลัก เพิ่มเติมระหว่างปี

ไม่ดำเนินธุรกิจ หมายถึง ในรอบปีบัญชีมีสหกรณ์ที่ไม่เริ่มดำเนินธุรกิจตั้งแต่จดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์

สินทรัพย์หมุนเวียน หมายถึง เงินสดและสินทรัพย์ที่อาจขายหรือแปลงสภาพเป็นเงินสดหรือใช้บริโภคให้หมดไป ภายในวัฏจักรการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ คือ 1 ปี ทั้งนี้ ถ้ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์สั้นกว่า 1 ปี ให้ถือระยะเวลา 1 ปี เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาจัดประเภทของสินทรัพย์หมุนเวียน แต่ถ้ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์นานกว่า 1 ปี ก็ให้ถือระยะเวลานั้น ๆ เป็นเกณฑ์

เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง หมายถึง เงินที่สหกรณ์ส่งชำระหนี้แต่ยังไม่อาจจำแนกเงินที่ส่งนั้นได้ว่า เป็นส่วนที่ชำระดอกเบี้ยและส่วนที่ชำระต้นเงินเป็นจำนวนเท่าใด

เงินลงทุนระยะสั้นหรือเงินลงทุนชั่วคราว หมายถึง หลักทรัพย์ที่ซื้อจากเงินสดเหลือใช้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาดอกผลจากเงินลงทุนนั้น ซึ่งเป็นหลักทรัพย์ที่อยู่และไม่อยู่ในความต้องการของตลาดซึ่งฝ่ายจัดการจะขายเมื่อต้องการเงินสด เช่น การลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงิน เป็นต้น

สิทธิการเช่า/สิทธิการใช้ประโยชน์ หมายถึง สินทรัพย์ประเภทที่มีอายุการใช้งานจำกัด และโดยปกติต้องตัดบัญชี โดยแสดงยอดสุทธิหลังจากหักค่าตัดจ่ายตามอายุการใช้สินทรัพย์ หรือตามระยะเวลาของสัญญาเช่าระยะยาว

สัมปทาน หมายถึง สัญญาซึ่งรัฐบาลตกลงให้สิทธิในการดำเนินงานอันเกี่ยวกับสินทรัพย์ของรัฐบาล เช่น สัมปทานเดินรถ สัมปทานป่าไม้ เป็นต้น

ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี หมายถึง ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่เกิดขึ้นแล้วและเป็นประโยชน์แก่การดำเนินธุรกิจระยะยาวในภายหน้า เช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งสหกรณ์ (ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มจัดตั้งสหกรณ์แต่ยังไม่ได้ดำเนินงาน มีเพียงการรับจ่ายเงินบางรายการเท่านั้น ซึ่งค่าใช้จ่ายนี้ จะตัดจ่ายหมดสิ้นในปีที่ดำเนินงาน) ค่าปรับปรุง ค่าตกแต่งหรือค่าซ่อมแซมสินทรัพย์ที่ใช้เงินจำนวนมากและทำให้สินทรัพย์นั้นคงสภาพติดเดิม

เจ้าหนี้การค้า หมายถึง พันธะที่จะต้องชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการที่สหกรณ์ได้รับตามปกติ

ส่วนของหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี หมายถึง ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระคืนในรอบหนึ่งปีบัญชี ถัดไป รวมทั้งส่วนของหนี้ระยะยาวที่พ้นกำหนดการชำระแล้ว

หนี้สินระยะยาว หมายถึง หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาการชำระคืนเกินกว่า 1 ปี หรือเกินกว่ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์

ทุนสำรอง หมายถึง ส่วนของกำไรสุทธิประจำปีที่สหกรณ์จัดสรรไว้ตามข้อบังคับ เพื่อชดเชยการขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า รวมทั้งเงินอุดหนุนหรือสินทรัพย์ที่สหกรณ์ได้รับบริจาค

ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ หมายถึง ทุนสะสมที่จัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปีตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ ได้แก่ ทุนสาธารณประโยชน์ ทุนศึกษาอบรมทางสหกรณ์ ทุนเพื่อขยายงาน ทุนเพื่อการสงเคราะห์ ทุนเพื่อส่งเสริมสวัสดิการ ฯลฯ

กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น หมายถึง ส่วนต่างระหว่างราคาตามบัญชีรวม (ราคาทุนรวม) ของเงินลงทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาดที่ต่ำกว่าหรือสูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนนั้น ซึ่งถือเป็นส่วนเกิน (กำไร) หรือส่วนต่ำกว่าทุน (ขาดทุน) ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินลงทุน โดยให้ตั้งพักไว้จนกว่าจะจำหน่ายเงินลงทุนนั้นได้ จึงจะรับรู้ส่วนต่างเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

ทุนดำเนินงาน หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ที่ตั้งไว้เพื่อดำเนินกิจการเพื่อหาผลประโยชน์เพียงเพื่อความอยู่รอดของสหกรณ์เท่านั้น โดยทุนดังกล่าวเป็นส่วนของเงินทุนของสหกรณ์เองและส่วนที่ได้จากการกู้ยืม การสร้างเครดิตทางการค้า และหนี้สินอื่นที่สหกรณ์มีภาระผูกพันต้องชำระคืนในภายหน้า

บทที่ 2 วิธีการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นสารสนเทศที่รวบรวมข้อมูลได้จากรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ รับรองงบการเงินของสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ ที่มีรอบบัญชีสิ้นสุดตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2546 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2547 และประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อนำเสนอเป็นรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ประจำปี 2547 ของสหกรณ์การเกษตร

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.2.1 การวิเคราะห์แนวดิ่ง (Vertical Analysis)

หรือการย่อส่วนตามแนวดิ่ง (Common Size Analysis) เป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของรายการต่าง ๆ โดยใช้ค่ารวม (Total) และร้อยละ (Percentage) ของค่ารวม

2.2.2 การวิเคราะห์อัตราการเปลี่ยนแปลง (Exchange Rate)

โดยใช้วิธีอัตราร้อยละของปีฐานเคลื่อนที่เพื่อวิเคราะห์หาอัตราการเปลี่ยนแปลงที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น/(ลดลง)

$$\text{อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น/(ลดลง)ของปีที่ต้องการทราบ} = \frac{[y_t - y_{t-1}]}{y_{t-1}} \times 100$$

y_t หมายถึง ตัวเลขของปีที่ต้องการ

y_{t-1} หมายถึง ตัวเลขของปีก่อน

2.2.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)

กลุ่มอัตราส่วนที่จำเป็นและใช้ในการวิเคราะห์งบการเงิน
ของสหกรณ์ประเภทการเกษตร ได้แก่

$$(1) \text{ สัดส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$$

$$(2) \text{ สัดส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)} = \frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์}}$$

$$(3) \text{ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (\%)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}} \times 100$$

$$(4) \text{ อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)} = \frac{\text{ขาย/บริการ}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \times 100$$

$$(5) \text{ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (\%)} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \times 100$$

(6) อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน(%)

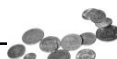
$$= \frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}{\text{กำไร+ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}} \times 100$$

(7) อัตราส่วนกำไรสุทธิ (%) = $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขาย/บริการ}} \times 100$

(8) อัตราหมุนของสินค้า (ครั้ง) = $\frac{\text{ต้นทุนขายสินค้า (ธุรกิจจัดหาฯ)}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$

อายุเฉลี่ยสินค้า (วัน) = $\frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราหมุนของสินค้า}}$

(9) อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า) = $\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$

2.3 การวิเคราะห์เกณฑ์ชี้วัดขนาดของสหกรณ์การเกษตร

ตัวแปรในการวิเคราะห์ขนาดสหกรณ์						คะแนนรวม 3 ตัวแปรชี้วัดขนาดสหกรณ์	
ช่วงข้อมูล (หน่วย : บาท)		ปริมาณธุรกิจ		สมาชิก		ช่วงคะแนนรวม (1)+(2)+(3)	ขนาดสหกรณ์
		คะแนน (1)	ช่วงข้อมูล (หน่วย : บาท)	คะแนน (2)	ช่วงข้อมูล (หน่วย : บาท)		
≤ 22,000	1	≤ 44,000	1	≤ 22	1		
22,001-59,800	2	44,001-120,000	2	23-40	2		
59,801-163,000	3	120,001-328,000	3	41-73	3		
163,001-443,000	4	328,001-890,000	4	74-134	4	1-6	เล็กมาก
443,001-1,200,000	5	890,001-2,420,000	5	135-244	5	7-12	เล็ก
1,200,001-3,270,000	6	2,420,001-6,580,000	6	245-445	6	13-18	กลาง
3,270,001-8,800,000	7	6,580,001-17,900,000	7	446-810	7	19-24	ใหญ่
8,800,001-24,150,000	8	17,900,001-49,000,000	8	811-1,480	8	25-30	ใหญ่มาก
24,150,001-66,000,000	9	49,000,001-132,000,000	9	1,481-2,700	9		
≥ 66,000,001	10	≥ 132,000,001	10	≥ 2,701	10		

หมายเหตุ : 1. การใช้เกณฑ์ชี้วัดขนาดสหกรณ์

- 1.1 ผู้ใช้พิจารณาว่าสหกรณ์ที่ต้องการวัดขนาดนั้นมีช่วงทุนดำเนินงาน ปริมาณธุรกิจ และจำนวนสมาชิก อยู่ในช่วงใด แล้วทำการให้ระดับคะแนนในแต่ละรายการ
- 1.2 หากคะแนนรวมของทั้ง 3 รายการ แล้วพิจารณาว่าคะแนนรวมตกอยู่ในช่วงของสหกรณ์ขนาดใด ก็จะทราบขนาดของสหกรณ์นั้น ๆ

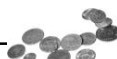
บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การดำเนินงานของสหกรณ์

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์การเกษตร ประจำปี 2547 ที่รวบรวมข้อมูลได้จำนวน 3,474 สหกรณ์ มีสาระสำคัญของรายละเอียดข้อมูลดังนี้

3.1.1 จำนวนสหกรณ์ (ภาคผนวก ตารางที่ 1-3, ภาพที่ 1)

สหกรณ์การเกษตร ณ วันสิ้นปีมีทั้งสิ้นจำนวน 4,170 สหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปี 2546 จำนวน 86 สหกรณ์ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.11 ในรอบปีรวบรวมข้อมูลได้ 3,474 สหกรณ์ และรวบรวมข้อมูลไม่ได้ 696 สหกรณ์ เนื่องจากเป็นสหกรณ์ที่ไม่พร้อมรับการตรวจสอบ 353 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 8.47 และเป็นสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ 343 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 8.23 ของจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้นตามทะเบียน

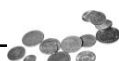
ตารางที่ 1

จำนวนสหกรณ์การเกษตร ปี 2547 จำแนกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์

รูปแบบย่อยสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น ตามทะเบียน		จำนวนสหกรณ์ ที่รวบรวมข้อมูลได้	
	สหกรณ์	ร้อยละ	สหกรณ์	ร้อยละของ แต่ละประเภท
สหกรณ์การเกษตรทั่วไป	2,164	51.89	1,781	82.30
สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน	151	3.62	127	84.11
สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ	605	14.51	550	90.91
สหกรณ์โคนม	111	2.66	93	83.78
สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์	182	4.36	109	59.89
สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด ลูกค้า อ.ก.ส. (สกต.)	74	1.78	71	95.95
สหกรณ์กองทุนสวนยาง	741	17.77	643	86.77
สหกรณ์การเกษตรสมาชิกรายย่อย	142	3.41	100	70.42
รวม	4,170	100	3,474	83.31
การขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน	86	2.11	61	1.79

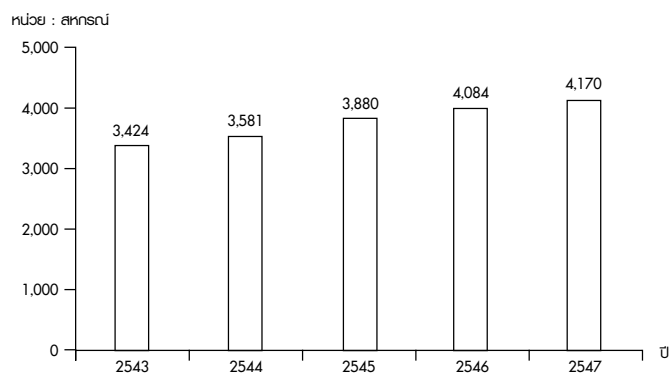
สหกรณ์การเกษตรทั่วไปจำนวน 2,164 สหกรณ์ แยกเป็น
สหกรณ์การเกษตร กรป.กลาง.นพค. จำนวน 26 สหกรณ์ สหกรณ์
ธุรกิจเศรษฐกิจ รพช. จำนวน 5 สหกรณ์ และสหกรณ์การเกษตร
ทั่วไปอื่น ๆ จำนวน 2,133 สหกรณ์

สหกรณ์การเกษตรที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีประจำปีและ
รวบรวมข้อมูลได้จำนวน 3,474 สหกรณ์ หรือร้อยละ 83.31
ของสหกรณ์ทั้งสิ้น เป็นสหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจจำนวน 3,098
สหกรณ์หยุดดำเนินธุรกิจจำนวน 180 สหกรณ์ และไม่ดำเนิน
ธุรกิจจำนวน 196 สหกรณ์

ภาพที่ 1

แสดงจำนวนสหกรณ์ในรอบ 5 ปี (2543-2547)

3.1.2 จำนวนสมาชิก (ภาคผนวก ตารางที่ 4, ภาพที่ 2)

สหกรณ์การเกษตร ที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีประจำปี และรวบรวมข้อมูลได้จำนวน 3,474 สหกรณ์ มีจำนวนสมาชิก วันสิ้นปีทั้งสิ้น 5,203,798 คน ระหว่างปีรับสมาชิกใหม่จำนวน 234,345 คน มีสมาชิกออกจำนวน 85,436 คน สมาชิกวันสิ้นปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 318,857 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.53

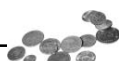

ตารางที่ 2

จำนวนสหกรณ์และสมาชิกของสหกรณ์การเกษตร
จำแนกตามรูปแบบย่อยสหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลได้ ปี 2547

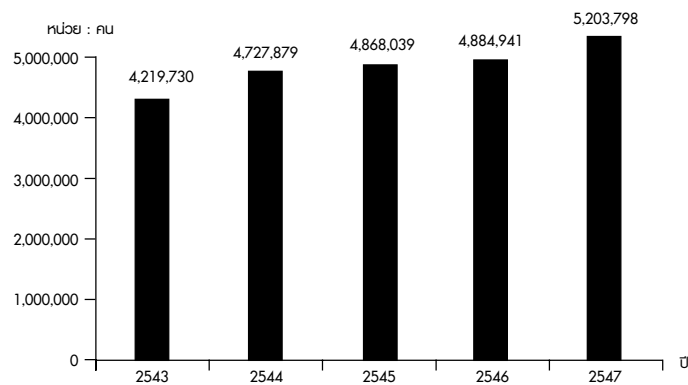
รูปแบบย่อยสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์		สมาชิก	
	สหกรณ์	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
สหกรณ์การเกษตรทั่วไป	1,781	51.27	1,725,989	33.17
สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน	127	3.65	62,371	1.20
สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ	550	15.83	113,358	2.18
สหกรณ์โคนม	93	2.68	22,166	0.43
สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์	109	3.14	43,791	0.84
สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด ลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.)	71	2.04	3,123,536	60.02
สหกรณ์กองทุนสวนยาง	643	18.51	66,979	1.29
สหกรณ์การเกษตรสมาชิกรายย่อย	100	2.88	45,608	0.87
รวม	3,474	100	5,203,798	100

จะเห็นว่าสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรส่วนใหญ่ เป็นสมาชิก
ของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ร้อยละ 60.02
รองลงมาเป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรทั่วไปร้อยละ 33.17 ของ
จำนวนสมาชิกทั้งสิ้น ตามลำดับ

ภาพที่ 2

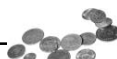
แสดงจำนวนสมาชิกในรอบ 5 ปี (2543-2547)

3.1.3 การถือหุ้นของสมาชิก (ภาคผนวก ตารางที่ 5, ภาพที่ 3)

หุ้นถือเป็นแหล่งเงินทุนภายในสหกรณ์ที่นำไปใช้หมุนเวียนในกิจการ การถือหุ้นของสมาชิกยังมีจำนวนมากจะทำให้ทุนของสหกรณ์มีมาก ซึ่งเป็นผลดีกว่าการใช้แหล่งเงินทุนที่ได้จากการกู้ยืม เนื่องจากมีต้นทุนที่เกิดจากดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้และส่งผลต่อผลการดำเนินงานที่สมาชิกอาจได้รับผลตอบแทนกลับคืนได้มากกว่า

ในรอบปีสมาชิกถือหุ้นเพิ่ม 1,940.80 ล้านบาท สิ้นปีมีหุ้นคงเหลือจำนวน 16,204.80 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 9.37

ตารางที่ 3

เฉลี่ยค่าหุ้นจำแนกตามรูปแบบย่อยสหกรณ์การเกษตร ปี 2547

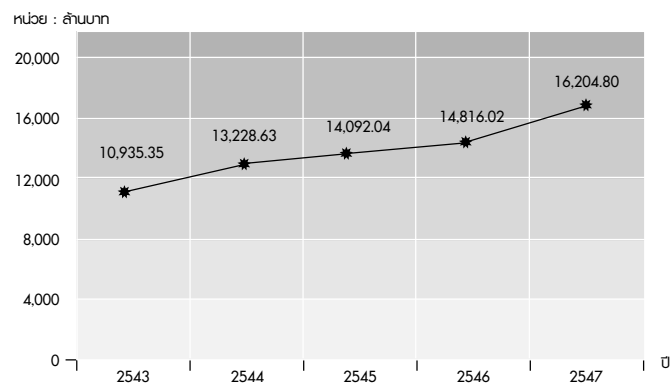
รูปแบบย่อยสหกรณ์	สมาชิก (คน)	ค่าหุ้น (ล้านบาท)	ค่าหุ้นเฉลี่ย ต่อคน (บาท)
สหกรณ์การเกษตรทั่วไป	1,725,989	13,636.23	7,900.53
สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดิน	62,371	174.75	2,801.78
สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ	113,358	137.51	1,213.06
สหกรณ์โคนม	22,166	439.07	19,808.26
สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์	43,791	46.52	1,062.32
สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด ลูกค้า อ.ก.ส. (สกต.)	3,123,536	1,604.52	513.69
สหกรณ์กองทุนสวนยาง	66,979	126.47	1,888.20
สหกรณ์การเกษตรสมัยชารายย่อย	45,608	39.73	871.12
รวม	5,203,798	16,204.80	3,114.03
อัตราการขยายตัวเพิ่ม(ลด) จากปีก่อนร้อยละ	6.53	9.37	2.67

จากตารางข้างต้น จำนวนสมาชิกของสหกรณ์เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ค่าหุ้นเพิ่มขึ้นด้วย การถือหุ้นของสหกรณ์การเกษตรส่วนใหญ่เป็นของสหกรณ์การเกษตรทั่วไป มีจำนวนค่าหุ้นสูงสุด คือ มีจำนวน 13,636.23 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 84.15 ของค่าหุ้นทั้งสิ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยค่าหุ้นต่อคน แล้วจะพบว่า สหกรณ์โคนมมีค่าหุ้นเฉลี่ยต่อคน 19,808.26 บาท ซึ่งมากกว่าการถือหุ้นเฉลี่ยต่อคนของสหกรณ์การเกษตรทั่วไปที่มีจำนวน 7,900.53 บาท

ภาพที่ 3

แสดงจำนวนการถือหุ้นของสมาชิกในรอบ 5 ปี (2543-2547)

3.1.4 ปริมาณธุรกิจ (ภาคผนวก ตารางที่ 6, ภาพที่ 4)

สหกรณ์การเกษตรที่รวบรวมข้อมูลได้ มีการดำเนินธุรกิจ
ในรอบปีทั้งสิ้นจำนวน 97,144.41 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน
ร้อยละ 17.62

ตารางที่ 4

ปริมาณธุรกิจแต่ละด้านของสหกรณ์การเกษตรจำแนกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ ปี 2547

รูปแบบย่อยสหกรณ์	รวม (ล้านบาท)	ธุรกิจแต่ละด้าน			
		การรับ ฝากเงิน	การให้ เงินกู้	จัดหาสินค้า มาจำหน่าย	รวบรวม ผลิตผล
สหกรณ์การเกษตรทั่วไป	71,855.24	23,607.93	26,185.64	10,730.47	11,236.39
สหกรณ์การเกษตรรูปวิสาหกิจ	952.40	148.65	379.59	180.38	242.34
สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ	1,100.91	83.99	408.53	304.36	243.08
สหกรณ์โคนม	8,706.22	800.98	361.81	2,412.50	5,098.50
สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์	726.98	26.68	78.69	360.38	255.73
สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.)	7,473.76	46.45	115.09	5,189.48	2,111.60
สหกรณ์กองทุนสวนยาง	6,224.82	118.43	75.72	246.64	5,783.93
สหกรณ์การเกษตรสมัยใหม่รายย่อย	104.08	2.71	32.78	34.75	33.80
ร้อยละของปริมาณธุรกิจแต่ละด้าน	100.00	25.57	28.45	20.03	25.74
อัตราขยายตัวเพิ่ม(ลด)จากปีก่อนร้อยละ	17.62	13.84	17.53	20.59	19.32
					0.21
					21.28

จากปริมาณธุรกิจในรอบปีของสหกรณ์การเกษตรทั้ง 5 ด้าน สหกรณ์ได้ให้เงินกู้แก่สมาชิกเป็นส่วนใหญ่ มูลค่า 27,637.85 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 28.45 ของปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น รองลงมาได้แก่ การรวบรวมผลผลิตผลมูลค่า 25,005.37 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.74 ปริมาณธุรกิจส่วนใหญ่เป็นของสหกรณ์การเกษตรทั่วไปที่มีจำนวนทั้งสิ้น 71,855.24 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 73.97 ของปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น

รายละเอียดปริมาณธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร

1) การรับฝากเงิน (ภาคผนวก ตารางที่ 7-9)

การรับฝากเงินเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมเงินส่วนหนึ่งของรายได้ โดยการสะสมและฝากเงินไว้กับสหกรณ์เพื่อไว้ใช้จ่ายในอนาคต ซึ่งสหกรณ์จะคำนวณดอกเบี้ยของต้นเงิน ที่ฝากไว้ตามอัตรา และเงื่อนไขของประเภทเงินฝาก การระดมเงินฝากของสหกรณ์ยังเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้สหกรณ์มีเงินทุนไว้หมุนเวียนในกิจการ ซึ่งจัดเป็นแหล่งเงินทุนภายในที่เป็นหนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์โดยมีดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นจ่ายให้กับสมาชิก ซึ่งจะดีกว่าการจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของแหล่งเงินทุนภายนอกที่นำมาใช้หมุนเวียนในกิจการ

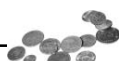
สหกรณ์การเกษตรมีเงินรับฝากระหว่างปีจำนวน 24,835.82 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.57 ของปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น มีรายละเอียดการรับฝากเงิน ดังนี้

1.1) รับฝากเงินจากสมาชิก (ภาคผนวก ตารางที่ 7)

ระหว่างปีรับฝากเงินจากสมาชิกจำนวน 23,668.21 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 95.30 ของเงินรับฝากระหว่างปีทั้งสิ้น แยกเป็นเงินรับฝากประจำจำนวน 659.20 ล้านบาท ออมทรัพย์ 21,328.14 ล้านบาท และออมทรัพย์พิเศษ 1,680.87 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.79, 90.11 และร้อยละ 7.10 ตามลำดับ สิ้นปีมีเงินรับฝากจากสมาชิกคงเหลือ 22,260.34 ล้านบาท แยกเป็นเงินรับฝากประจำ 697.62 ล้านบาท ออมทรัพย์ 19,503.88 ล้านบาท และออมทรัพย์พิเศษ 2,058.84 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.13, 87.62 และร้อยละ 9.25 ตามลำดับ

1.2) รับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น (ภาคผนวก ตารางที่ 8)

ระหว่างปีรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นจำนวน 318.73 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.28 ของเงินรับฝากระหว่างปีทั้งสิ้น แยกเป็นเงินรับฝากประจำจำนวน 0.08 ล้านบาท ออมทรัพย์ 151.94 ล้านบาท และออมทรัพย์พิเศษ 166.71 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.03, 47.67

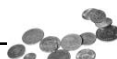

และร้อยละ 52.30 ตามลำดับ สิ้นปีมีเงินรับฝากจากสมาชิก คงเหลือ 282.20 ล้านบาท แยกเป็น เงินรับฝากประจำ 1.68 ล้านบาท ออมทรัพย์ 106.81 ล้านบาท และออมทรัพย์พิเศษ 173.71 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.59, 37.85 และร้อยละ 61.56 ตามลำดับ

1.3) รับฝากเงินจากอื่น ๆ (ภาคผนวก ตารางที่ 9)

ระหว่างปีรับฝากเงินจากบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สมาชิก และไม่ใช่ สหกรณ์อื่น รวมทั้งสิ้น 848.88 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.42 ของเงินรับฝากระหว่างปีทั้งสิ้น แยกเป็น เงินรับฝากประจำจำนวน 1.28 ล้านบาท ออมทรัพย์ 596.53 ล้านบาท และออมทรัพย์พิเศษ 251.07 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.15, 70.27 และร้อยละ 29.58 ตามลำดับ สิ้นปีมีเงินรับฝากจากอื่น ๆ คงเหลือ 563.86 ล้านบาท แยกเป็นเงินรับฝากประจำ 2.93 ล้านบาท ออมทรัพย์ 183.94 ล้านบาท และออมทรัพย์พิเศษ 376.99 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.52, 32.62 และร้อยละ 66.86 ตามลำดับ

ตารางที่ 5

ปริมาณธุรกิจเงินรับฝากจำแนกตามรูปแบบย่อยของสถานการณ์การเกษตร ปี 2547

รายการ	รวม		ประจำ (ล้านบาท)	ออมทรัพย์ (ล้านบาท)	ออมทรัพย์ พิเศษ (ล้านบาท)
	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)			
สถานการณ์การเกษตรทั่วไป	23,607.93	95.05	626.17	21,181.89	1,799.87
สถานการณ์การเกษตรรูปที่ดิน	148.65	0.60	0.34	148.19	0.12
สถานการณ์ผู้ใช้น้ำ	83.99	0.34	0.53	82.24	1.22
สถานการณ์โคนม	800.98	3.22	33.50	472.49	294.99
สถานการณ์ผู้เลี้ยงสัตว์	26.68	0.11	0.01	24.22	2.45
สถานการณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.)	46.45	0.19	0.01	46.44	-
สถานการณ์กองทุนสวนยาง	118.43	0.48	-	118.43	-
สถานการณ์การเกษตรสมัยชาวย่อย	2.71	0.01	-	2.71	-
รวม	24,835.82	100	660.56	22,076.61	2,098.65
เงินรับฝากคงเหลือสิ้นปี	23,106.40		702.23	19,794.63	2,609.54
ร้อยละอัตราเงินรับฝากคงเหลือสิ้นปี	100		3.04	85.67	11.29

เงินรับฝากของสหกรณ์การเกษตรในระหว่างปี ประกอบด้วย เงินรับฝากออมทรัพย์ เงินรับฝากประจำ และเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินฝากออมทรัพย์จำนวน 22,076.61 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 88.89 ของเงินรับฝากระหว่างปีทั้งสิ้น การรับฝากเงินในรอบปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 13.84 เงินรับฝากส่วนใหญ่ของสหกรณ์การเกษตรเป็นของสหกรณ์การเกษตรทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 95.05 ของการรับฝากเงินระหว่างปีทั้งสิ้น สิ้นปีสหกรณ์การเกษตรมีเงินรับฝากคงเหลือจำนวน 23,106.40 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 12.04 ประกอบด้วย เงินรับฝากออมทรัพย์ร้อยละ 85.67 เงินรับฝากประจำร้อยละ 3.04 และเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษร้อยละ 11.29 ของเงินรับฝากคงเหลือวันสิ้นปีทั้งสิ้นเฉลี่ยเงินรับฝากต่อสหกรณ์ละ 6.65 ล้านบาท

2) การให้เงินกู้ (ภาคผนวก ตารางที่ 10-11)

สหกรณ์การเกษตรให้เงินกู้ระหว่างปีจำนวน 27,637.85 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 28.45 ของปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 17.53 มีรายละเอียดการให้เงินกู้ ดังนี้

2.1) การให้เงินกู้แก่สมาชิก (ภาคผนวก ตารางที่ 10)

ระหว่างปีให้เงินกู้แก่สมาชิก 27,580.37 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.79 ของเงินให้กู้ระหว่างปีทั้งสิ้น แยกเป็น เงินกู้ระยะสั้นจำนวน 16,322.54 ล้านบาท ระยะปานกลาง 10,182.36 ล้านบาท และระยะยาว 1,075.47 ล้านบาท รับชำระระหว่างปี 24,631.02 ล้านบาท คงเหลือลูกหนี้เงินให้กู้สิ้นปี 43,729.68 ล้านบาท แยกเป็น เงินกู้ระยะสั้น 20,718.36 ล้านบาท ระยะปานกลาง 21,135.08 ล้านบาท และระยะยาว 1,876.24 ล้านบาท ซึ่งได้เผื่อนี้สงสัยจะสูญไว้ 740.89 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.69 ของเงินให้กู้คงเหลือสิ้นปี และมีดอกเบี้ยยค้างรับสิ้นปี 4,064.32 ล้านบาท เป็นหนี้ที่ชำระได้ตามกำหนดร้อยละ 45.84 ของหนี้ถึงกำหนดชำระ

2.2) การให้สหกรณ์อื่นกู้ (ภาคผนวก ตารางที่ 11)

ระหว่างปีให้เงินสหกรณ์อื่นกู้ 57.48 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.21 ของเงินให้กู้ระหว่างปีทั้งสิ้น แยกเป็น เงินกู้ระยะสั้นจำนวน 47.83 ล้านบาท และเงินกู้ระยะยาว 9.65 ล้านบาท รับชำระคืน 69.80 ล้านบาท คงเหลือลูกหนี้เงินให้กู้สิ้นปี 62.77 ล้านบาท แยกเป็นเงินกู้ระยะสั้น 50.36 ล้านบาท ระยะปานกลาง 0.59 ล้านบาท และระยะยาว 11.82 ล้านบาท ซึ่งได้เผื่อนี้สงสัยจะสูญไว้ 1,360 บาท และมีดอกเบี้ยยค้างรับสิ้นปี 0.87 ล้านบาท เป็นหนี้ที่ชำระได้ตามกำหนดร้อยละ 90.88 ของหนี้ถึงกำหนดชำระ

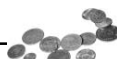

การให้กู้ของสหกรณ์ในระหว่างปีในภาพรวมส่วนใหญ่จะเป็นการ
จ่ายเงินกู้ระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 59.23 ของการให้เงินกู้ระหว่างปี
และในรอบปีสามารถเร่งรัดหนี้สินจากลูกหนี้ให้ชำระได้ร้อยละ 45.91
ของหนี้ถึงกำหนดชำระทั้งสิ้น และคงเป็นหนี้ที่ชำระไม่ได้ตามกำหนด
จำนวน 25,405.85 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 54.09 ของหนี้ถึงกำหนด
ชำระ สิ้นปีมีลูกหนี้เงินกู้คงเหลือจำนวน 43,792.45 ล้านบาท ส่วนใหญ่
เป็นลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 47.43 เจลี่ยเงินให้กู้แก่สมาชิก
สหกรณ์ละ 12.61 ล้านบาท ณ วันสิ้นปี ได้เพื่อหนี้สงสัยจะสูญ ลูกหนี้
เงินกู้จำนวน 740.89 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.69 ของหนี้คงเหลือ
สิ้นปี และมีดอกเบี้ยยค้างรับจำนวน 4,065.19 ล้านบาท ซึ่งได้เพื่อหนี้
สงสัยจะสูญไว้จำนวน 951.67 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.41 ของ
ดอกเบี้ยยค้างรับวันสิ้นปี

2.3) ทางใช้ประโยชน์ของเงินกู้

การให้เงินกู้ทั้งแก่สมาชิกและสหกรณ์อื่นกู้จำนวน 27,637.85
ล้านบาท มีรายละเอียดของทางใช้ประโยชน์ของเงินกู้ ดังนี้

ตารางที่ 6

รายละเอียดแสดงการใช้ประโยชน์ของเงินให้กู้ ปี 2547

ทางใช้ประโยชน์	รวม		เงินกู้ระยะสั้น		เงินกู้ระยะปานกลาง		เงินกู้ระยะยาว	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยาปราบฯ	9,201.91	33.29	8,328.03	50.87	802.14	7.88	71.74	6.61
อาหารสัตว์และค่าจ้างเก็บเกี่ยว								
ค่าใช้จ่ายเตรียมเพื่อขยาย/แปรรูป	793.79	2.87	629.60	3.84	157.48	1.54	6.71	0.62
ค่าเช่าเกี่ยวกับรถแทรกเตอร์/รถไถ	340.62	1.23	273.22	1.67	65.23	0.64	2.17	0.20
ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	573.72	2.08	428.24	2.62	141.23	1.39	4.25	0.39
ค่าบุกเบิก ซื้อที่ดิน ปรับปรุงฯ	3,388.66	12.26	536.40	3.28	2,777.69	27.28	74.57	6.87
ซื้อเครื่องจักร, สัตว์ใช้งาน	2,770.45	10.02	1,196.39	7.31	1,520.18	14.93	53.88	4.97
ซื้อสร้าง สิ่งปลูกสร้าง	1,851.26	6.70	299.20	1.83	1,500.39	14.73	51.67	4.76
ลงทุนเลี้ยงสัตว์	3,761.00	13.61	2,255.72	13.78	1,431.41	14.06	73.87	6.81
ชำระหนี้สินเดิม	1,650.51	5.97	539.55	3.30	794.03	7.80	316.93	29.21
อื่น ๆ	2,006.18	7.26	1,067.82	6.52	536.27	5.27	402.09	37.05
ใช้ประโยชน์ของเงินให้สหกรณ์อื่น ๆ	57.48	0.21	47.83	0.29	-	-	9.65	0.89
ลงทุนซื้อหุ้น	1,242.27	4.50	768.37	4.69	456.31	4.48	17.59	1.62
รวม	27,637.85	100	16,370.37	100	10,182.36	100	1,085.12	100

จากตารางข้างต้น สมาชิกส่วนใหญ่ในภาพรวมของสหกรณ์การเกษตร ได้นำเงินกู้ไปใช้เป็นค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยาปราบ อาหารสัตว์ และค่าจ้างเก็บเกี่ยว คิดเป็นร้อยละ 33.29 ของเงินให้กู้ทั้งสิ้น รองลงมาเป็นการลงทุนเลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 13.61 ของเงินให้กู้ทั้งสิ้น

สำหรับทางใช้ประโยชน์ของเงินให้กู้ระยะสั้น สมาชิกส่วนใหญ่ได้นำไปใช้ประโยชน์เป็น ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 50.87 ของเงินให้กู้ระยะสั้นทั้งสิ้น เงินกู้ระยะปานกลาง สมาชิกได้นำไปใช้ประโยชน์ในด้านค่าบุกเบิก ซ้อมที่ดิน ปรับปรุงฯ คิดเป็นร้อยละ 27.28 และเงินกู้ระยะยาวนำไปใช้ประโยชน์ของเงินกู้ด้านอื่น ๆ เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.05 ของเงินกู้ระยะปานกลางและเงินกู้ระยะยาวทั้งสิ้น ตามลำดับ

3) การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (ภาคผนวก ตารางที่ 13)

การจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเป็นธุรกิจที่จัดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาให้สมาชิกหรือเกษตรกรสามารถซื้อสินค้าที่จะนำมาเป็นต้นทุนในการผลิต ตลอดจนเครื่องอุปโภคบริโภคได้ในราคาที่เหมาะสม ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าในด้านราคาและคุณภาพ อีกทั้งสมาชิกจะได้เงินเฉลี่ยคืนจากธุรกิจหากสหกรณ์มีผลกำไรจากการดำเนินงานในรอบปี ตามส่วนที่สมาชิกได้ซื้อสินค้าจากสหกรณ์

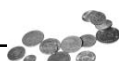
ในรอบปีสหกรณ์การเกษตรได้จัดหาสินค้ามาจำหน่ายจำนวน 19,458.96 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.03 ของปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น เพิ่มขึ้น จากปี 2546 ร้อยละ 20.59 โดยจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์เป็นทั้งเงินสด และให้สินเชื่อ สิ้นปีสหกรณ์มีลูกหนี้จากการจำหน่ายสินค้าจำนวน 2,622.10 ล้านบาท ซึ่งได้เผื่อนั้นสงสัยจะสูญไว้จำนวน 375.59 ล้านบาท

ตารางที่ 7

รายละเอียดปริมาณธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ปี 2547

สินค้าที่จำหน่าย	สินค้าที่จำหน่ายทั้งสิ้น		จำหน่ายให้สมาชิก	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สินค้าผลิตเอง	103.33	0.53	63.87	61.81
สินค้าทั่วไป	19,317.62	99.27	13,969.12	72.31
สินค้าฝากขาย	25.43	0.13	20.52	80.69
สินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ	12.58	0.07	4.64	36.88
รวม	19,458.96	100.00	14,058.15	72.25

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าในระหว่างปี สหกรณ์การเกษตรจัดหา สินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิกจำนวน 14,058.15 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 72.25 ของสินค้าที่จำหน่ายทั้งสิ้น สินค้าที่จำหน่ายได้มากที่สุด เป็นสินค้า ทั่วไปสูงสุด ได้แก่ ปุ๋ย น้ำมัน และอาหารสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 30.43, 27.75 และร้อยละ 13.38 ของสินค้าที่จำหน่ายได้ทั้งสิ้น ตามลำดับ สินค้าที่เอื้อ อำนวยประโยชน์ให้กับสมาชิกได้มากที่สุด เป็นสินค้าฝากขายสูงสุด ได้แก่ ยานพาหนะ จำหน่ายให้สมาชิกทั้งจำนวน

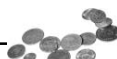

4) การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ (ภาคผนวก ตารางที่ 14)

ผลิตผลของสมาชิกที่ได้เก็บเกี่ยวแล้ว หากนำไปจำหน่ายให้พ่อค้า สมาชิกอาจถูกกดราคา ถูกเอาเปรียบในเรื่องการชั่ง ตวง วัด ดังนั้น สหกรณ์จึงเป็นแหล่งที่สามารถจะรวบรวมผลิตผลของสมาชิกเพื่อเป็นผู้จัดการขายแทนผลิตผลของสมาชิกแต่ผู้เดียว อันจะทำให้ได้ราคาดีและเหมาะสม เนื่องจากสหกรณ์มีอำนาจในการต่อรองราคากับพ่อค้าได้มากกว่าตัวของสมาชิกจะนำไปจำหน่ายเองโดยลำพัง

ระหว่างปีสหกรณ์การเกษตรได้รวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ทั้งสิ้นจำนวน 25,005.37 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.74 ของปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 19.32 ผลิตผลที่รวบรวมได้สูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ ยางพารา มูลค่า 10,579.74 ล้านบาท ข้าวเปลือกเจ้าและข้าวเปลือกเหนียวรวม 5,678.82 ล้านบาท และน้ำมันดิบ 5,036.88 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 42.31, 22.71 และร้อยละ 20.14 ของผลิตผลที่รวบรวมได้ทั้งสิ้น ตามลำดับ ทั้งนี้เป็น ผลิตผลที่รวบรวมได้จากสมาชิกทั้งสิ้น มูลค่า 20,152.21 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 80.59 ของผลิตผลที่รวบรวมได้ทั้งสิ้น

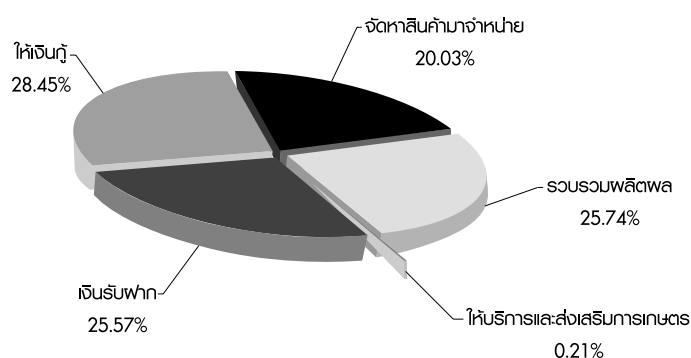
5) การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร (ภาคผนวก ตารางที่ 15)

การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร เป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีจุดประสงค์เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการประกอบอาชีพของสมาชิก โดยให้บริการต่าง ๆ ซึ่งมีค่าบริการในราคาพอสมควร

ระหว่างปีสหกรณ์การเกษตรให้บริการและส่งเสริมการเกษตร แก่สมาชิกจำนวน 206.41 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.21 ของปริมาณธุรกรรมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 21.28 การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ ไถไถนา ปรับพื้นที่ จำนวน 3.00 ล้านบาท สูบน้ำจำนวน 61.52 ล้านบาท แปลงสาธิตจำนวน 1.20 ล้านบาท และบริการอื่น ๆ ได้แก่ การผสมเทียมรักษาสัตว์ การออกอาชญาบัตร ขุดบ่อน้ำบาดาล บริการขนส่งน้ำมันและอื่น ๆ จำนวน 140.69 ล้านบาท

ภาพที่ 4

แสดงปริมาณธุรกิจแต่ละด้านในรอบปี

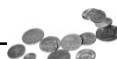

3.2 ผลการดำเนินงาน (ภาคผนวก ตารางที่ 16-20, ภาพที่ 5)

สหกรณ์การเกษตรที่รวบรวมข้อมูลได้จำนวน 3,474 สหกรณ์
ปรากฏผลการดำเนินงาน ดังนี้

- กำไรสุทธิประจำปี จำนวน 2,279 สหกรณ์ เป็นเงินจำนวน 2,051.25 ล้านบาท
- ขาดทุนสุทธิประจำปี จำนวน 1,052 สหกรณ์ เป็นเงินจำนวน 287.84 ล้านบาท
- ไม่ดำเนินงาน จำนวน 143 สหกรณ์

การดำเนินงานของสหกรณ์ที่มีผลขาดทุนสุทธิประจำปี จำนวน 1,052 สหกรณ์ เป็นเงิน 287.84 ล้านบาท เป็นผลจากการดำเนินงานที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในรอบปี ทั้งที่เป็นค่าใช้จ่ายประจำ ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าน้ำ ค่าไฟ ฯลฯ ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจที่เกิดจากดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ หนี้สงสัยจะสูญค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ ค่าใช้จ่ายติดตามหนี้ ค่าใช้จ่ายประจำปีที่เป็น ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน ดอกเบี้ยเงินรับฝากและเงินสะสมเจ้าหน้าที่ เป็นต้น ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรที่มีผลขาดทุนสุทธิประจำปีสูงสุด ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร กรป.กลาง นพค.นราธิวาส

จำกัด จังหวัดนราธิวาส ขาดทุนสุทธิจำนวน 30.58 ล้านบาทเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้า และมีเหตุเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ได้ร่วมกันทุจริต โดยการยักยอกเงินสดและปลอมแปลงเอกสารด้านเงินรับฝาก

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรที่มีผลกำไรสุทธิประจำปีสูงสุด ได้แก่ สหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด จังหวัดราชบุรี มีกำไรสุทธิประจำปีจำนวน 69.17 ล้านบาท กำไรลดลงจากปี 2546 เนื่องจากอัตราค่าใช้จ่ายสูงกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้

ตารางที่ 8

เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปี 2546 - 2547

รายการ	2547		2546		อัตราการขยายตัว เพิ่ม,ลด (-) จาก ปีก่อน ร้อยละ
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	
รายได้ธุรกิจหลัก	51,025.85	100	41,467.79	100	23.05
ธุรกิจสินเชื่อ	4,011.94	7.86	3,889.36	9.38	3.15
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	19,458.95	38.14	16,135.88	38.91	20.59
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต	27,348.55	53.60	21,272.36	51.30	28.56
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	206.41	0.40	170.19	0.41	21.28
ต้นทุนธุรกิจหลัก	45,673.06	89.51	36,492.64	88.00	25.16
ธุรกิจสินเชื่อ	893.52	1.75	909.10	2.19	(1.71)
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	18,542.18	36.34	15,367.23	37.06	20.66
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต	26,133.04	51.22	20,114.88	48.51	29.92
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	104.32	0.20	101.43	0.24	2.85

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปี 2546 - 2547

รายการ	2547		2546		อัตราการขยายตัว เพิ่ม,ลด (-) จาก ปีก่อน ร้อยละ
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	
กำไร(ขาดทุน) ขั้นต้น	5,352.79	10.49	4,975.15	12.00	7.59
หัก กำไรจากการขายสินค้า	1.35	0.00	-	-	100.00
ผ่อนชำระ ปีปัจจุบันที่ยังไม่ได้รับเงิน					
รายได้เฉพาะธุรกิจ	909.37	1.78	936.20	2.26	(2.87)
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	2,297.55	4.50	2,222.89	5.36	3.36
กำไร(ขาดทุน)เฉพาะธุรกิจ	3,963.26	7.77	3,688.46	8.90	7.45
กำไรจากการดำเนินงาน	6.68	0.01	-	-	100.00
โครงการ					
ขาดทุนจากการดำเนินงาน	0.15	0.00	-	-	100.00
โครงการ					
รายได้อื่น	257.63	0.50	243.16	0.58	5.95
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	2,493.03	4.88	2,283.90	5.51	9.16
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงาน	1,734.39	3.40	1,647.72	3.97	5.26
รายการพิเศษ					
รายการพิเศษเพิ่ม	50.74	0.10	87.22	0.21	(41.83)
รายการพิเศษ(ลด)	(21.72)	0.04	(58.65)	0.14	(62.97)
กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี	1,763.41	3.46	1,676.29	4.04	5.20

จากการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานในรอบ 2 ปี (2546-2547) ตามตารางข้างต้น พบว่าอัตราการขยายตัวของรายได้และค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายมีอัตราสูงกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้ แต่คงยังมีอัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 5.20

รายละเอียดผลการดำเนินงาน มีดังนี้

3.2.1 รายได้

การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรมีรายได้ทั้งสิ้นจำนวน 52,250.27 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 22.27 ได้แก่ ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้จำนวน 4,011.94 ล้านบาท การจัดหาสินค้ามาจำหน่ายจำนวน 19,458.95 ล้านบาท การรวบรวมผลผลิตจำนวน 27,348.55 ล้านบาท การให้บริการและส่งเสริมการเกษตรจำนวน 206.41 ล้านบาท รายได้เฉพาะธุรกิจจำนวน 909.37 ล้านบาท กำไรจากการดำเนินโครงการ 6.68 ล้านบาท รายได้อื่นจำนวน 257.63 ล้านบาท และรายการพิเศษเพิ่มจำนวน 50.74 ล้านบาท

3.2.2 ค่าใช้จ่าย

การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นจำนวน 50,486.86 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 22.96 ได้แก่ ดอกเบี้ยจ่ายจำนวน 893.52 ล้านบาท ต้นทุนการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายจำนวน 18,542.18 ล้านบาท ต้นทุนการรวบรวมผลผลิตจำนวน 26,133.04 ล้านบาท ต้นทุนการให้บริการและส่งเสริมการเกษตรจำนวน 104.32 ล้านบาท กำไรจากการขายสินค้าผ่อนชำระที่ยังไม่ได้รับเงิน 1.35 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจจำนวน 2,297.55 ล้านบาท ขาดทุนจากการดำเนินโครงการ 0.15 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายดำเนินงานจำนวน 2,493.03 ล้านบาท และรายการพิเศษ(ลด) จำนวน 21.72 ล้านบาท

ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเป็นร้อยละ 96.63 ของรายได้ทั้งสิ้น

3.2.3 กำไรสุทธิประจำปี

การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรมีกำไรสุทธิประจำปีจำนวน 1,763.41 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.37 ของรายได้ทั้งสิ้น หรือมีอัตรากำไรสุทธิประจำปีร้อยละ 3.46 ของรายได้ธุรกิจหลัก กำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.20

ตารางที่ 9

ผลการดำเนินงานจำแนกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์การเกษตร ปี 2547

หน่วย : ล้านบาท

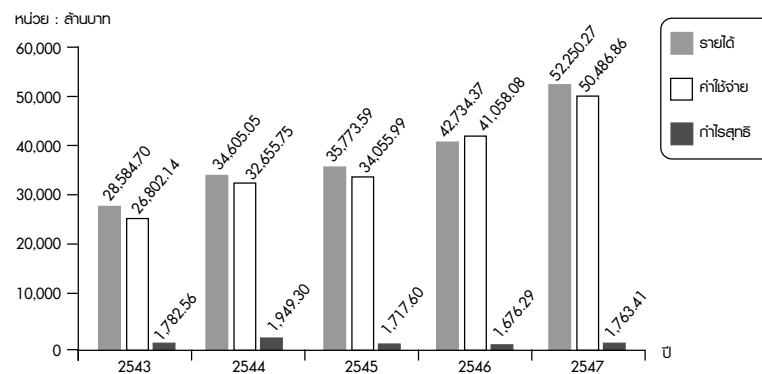
รายการ	เกษตร ทั่วไป	สกต.	กองทุน ส่วนยาง	ผู้ใช้น้ำ	โคนม	ผู้เลี้ยง สัตว์	ปฏิรูป ที่ดิน	สมาชิก	รวม
รายได้ทั้งสิ้น	27,096.38	7,512.31	6,620.98	657.09	9,131.85	659.98	493.05	78.63	52,250.27
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	25,797.91	7,417.93	6,497.68	634.02	8,896.07	667.84	487.61	87.80	50,486.86
กำไรขาดทุนสุทธิ	1,298.47	94.38	123.30	23.07	235.78	(7.86)	5.44	(9.17)	1,763.41
กำไรสุทธิ									
จำนวนสหกรณ์	1,132	68	432	422	79	51	75	20	2,279
จำนวนเงิน(ล้านบาท)	1,521.36	98.77	137.38	30.93	238.29	7.63	15.54	1.34	2,051.24
ขาดทุนสุทธิ									
จำนวนสหกรณ์	538	3	193	125	14	51	48	80	1,052
จำนวนเงิน(ล้านบาท)	222.89	4.39	14.08	7.86	2.51	15.49	10.10	10.51	287.83
ไม่ดำเนินงาน									
จำนวนสหกรณ์	111	-	18	3	-	7	4	-	143
กำไร(ขาดทุน)เฉลี่ยต่อราย	752.30	30.22	1,840.88	203.51	10,637.01	(179.49)	87.22	201.06	338.87

จากตารางที่ 9 รูปแบบย่อยของสหกรณ์การเกษตร ปี 2547 พบว่าสหกรณ์การเกษตรทั่วไปในภาพรวม ดำเนินงานมีผลกำไรสุทธิสูงสุดจำนวน 1,298.47 ล้านบาท และสหกรณ์สมาชิก มีผลขาดทุนสุทธิสูงสุดจำนวน 9.17 ล้านบาท ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ที่ประสบผลสำเร็จ มีกำไรสุทธิมีจำนวนมากกว่าสหกรณ์ที่ประสบผลขาดทุนสุทธิประจำปี

ภาพที่ 5

แสดงผลการดำเนินงานในรอบ 5 ปี (2543-2547)

3.3 ฐานะการเงิน (ภาคผนวก ตารางที่ 21)

สหกรณ์การเกษตรที่รวบรวมข้อมูลได้ มีฐานะการเงิน ณ วันสิ้นปีทางบัญชี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2546 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2547 ดังนี้

3.3.1 สินทรัพย์

สหกรณ์การเกษตรมีสินทรัพย์ทั้งสิ้นจำนวน 71,216.07 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 9.43

ตารางที่ 10

สินทรัพย์ที่สูญของสหกรณ์การเกษตรจำแนกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ ปี 2547

หน่วย : ล้านบาท

รูปแบบย่อยของสหกรณ์	รวม		สินทรัพย์ หมุนเวียน	เงินลงทุน ระยะยาว	ลูกหนี้ ระยะยาว	ที่ดินอาคาร/ สินทรัพย์ ไม่มีตัวตน	สินทรัพย์อื่น
	ล้านบาท	ร้อยละ					
เกษตรทั่วไป	62,254.31	87.42	45,393.78	517.38	12,150.23	3,921.88	271.04
สกต.	2,784.07	3.91	2,217.92	122.23	19.11	416.41	8.40
กองทุนส่วนยาง	668.02	0.94	562.36	4.37	4.13	82.81	14.35
ผู้ใช้น้ำ	543.25	0.76	491.07	4.40	5.87	40.72	1.19
โคนม	3,846.65	5.40	2,227.01	77.77	541.56	967.67	32.64
ผู้เลี้ยงสัตว์	260.28	0.36	184.70	2.27	7.94	62.24	3.13
ปฏูปที่ดิน	716.48	1.01	637.28	3.34	34.19	39.12	2.55
สมาชิก	143.01	0.20	116.46	3.11	5.13	16.73	1.58
รวม	71,216.07	100.00	51,830.58	734.87	12,768.16	5,547.58	334.88
ร้อยละของสินทรัพย์	100.00		72.78	1.03	17.93	7.79	0.47

จากตารางข้างต้น พบว่าสินทรัพย์ทั้งสิ้นของสหกรณ์การเกษตร
ในภาพรวม ส่วนใหญ่เป็นของสหกรณ์การเกษตรทั่วไป คิดเป็นร้อยละ
87.42 ของสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น และสินทรัพย์ทั้งสิ้น ส่วนใหญ่เป็น
สินทรัพย์หมุนเวียน คิดเป็นร้อยละ 72.78 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

1) สินทรัพย์หมุนเวียน สหกรณ์การเกษตรมีสินทรัพย์หมุนเวียน
ทั้งสิ้นจำนวน 51,830.58 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 72.78 ของสินทรัพย์
ทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2546 ร้อยละ 12.20 สินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่
เป็นลูกหนี้ของสหกรณ์จำนวน 36,787.06 ล้านบาท และมีค่าเผื่อหนี้
สงสัยจะสูญจำนวน 2,069.34 ล้านบาท ลูกหนี้สูญคิดคงเหลือจำนวน
34,717.72 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 66.98 ของสินทรัพย์หมุนเวียน
หรือร้อยละ 48.75 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

2) เงินลงทุนระยะยาว สหกรณ์การเกษตรในภาพรวมมีเงินลงทุน
ระยะยาวเป็นหลักทรัพย์ ตราสาร หุ้น รวมจำนวนทั้งสิ้น 734.87
ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.03 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2546
ร้อยละ 31.94

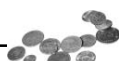
3) **ลูกหนึ่ระยะยาว** สหกรณ์การเกษตรมีลูกหนึ่ระยะยาว จำนวนทั้งสิ้น 12,768.16 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.93 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ลูกหนึ่ระยะยาวส่วนใหญ่เป็นลูกหนึ่เงินให้กู้จำนวน 11,750.23 ล้านบาท ในจำนวนลูกหนึ่ระยะยาวทั้งสิ้นได้หักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญแล้วจำนวน 16.36 ล้านบาท

4) **ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์/สินทรัพย์ไม่มีตัวตน** สหกรณ์การเกษตรมีสินทรัพย์ที่เป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จำนวน 5,461.85 ล้านบาท และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจำนวน 85.73 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 5,547.58 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.79 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 7.69 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นที่ดินจำนวน 2,101.94 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37.89 ของสินทรัพย์ดังกล่าว หรือร้อยละ 2.95 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

5) **สินทรัพย์อื่น** สหกรณ์การเกษตรมีสินทรัพย์อื่น จำนวนทั้งสิ้นจำนวน 334.88 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.47 ลดลงจากปี 2546 ร้อยละ 0.45 สินทรัพย์อื่นส่วนใหญ่เป็นเงินประกันและอื่น ๆ จำนวน 155.31 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.38 ของสินทรัพย์อื่นทั้งสิ้น หรือร้อยละ 0.22 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

3.3.2 หนี้สิน

สหกรณ์การเกษตรมีหนี้สินทั้งสิ้นจำนวน 45,127.91 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 63.37 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 9.71

ตารางที่ 11

หนี้สินกับสิทธิของสหกรณ์การเกษตรจำแนกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ ปี 2547

รูปแบบย่อยของสหกรณ์	รวม		หนี้สินหมุนเวียน (ล้านบาท)	หนี้สินระยะยาว (ล้านบาท)	หนี้สินอื่น (ล้านบาท)
	ล้านบาท	ร้อยละ			
เกษตรทั่วไป	40,675.25	90.13	38,612.03	444.87	1,618.35
ปศุสัตว์	469.29	1.04	428.53	20.77	19.99
ผู้ใช้น้ำ	248.43	0.55	230.72	5.70	12.01
โคนม	2,230.55	4.94	1,461.26	621.89	147.40
ผู้เลี้ยงสัตว์	234.05	0.52	212.08	7.54	14.43
ธ.ก.ส.	906.44	2.01	805.75	7.69	93.00
กองทุนสวนยาง	242.49	0.54	215.64	17.69	9.16
สมาชิก	121.41	0.27	93.94	4.71	22.76
รวม	45,127.91	100.00	42,059.95	1,130.86	1,937.10
อัตราร้อยละของหนี้สินทั้งสิน	100.00		93.20	4.29	4.29
อัตราเพิ่ม(ลด)จากปีก่อนร้อยละ	9.71		9.77	19.79	19.79

จากตารางข้างต้น พบว่าหนี้สินทั้งสิ้นของสหกรณ์การเกษตรส่วนใหญ่เป็นของสหกรณ์การเกษตรทั่วไปจำนวน 40,675.25 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 90.13 ของหนี้สินทั้งสิ้น และหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียนมากที่สุดร้อยละ 93.20 ของหนี้สินทั้งสิ้น

1) หนี้สินหมุนเวียน สหกรณ์การเกษตรมีหนี้สินหมุนเวียนทั้งสิ้นจำนวน 42,059.95 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 93.20 ของหนี้สินทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 9.77 หนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก จำนวน 23,106.40 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 54.94 ของหนี้สินหมุนเวียนทั้งสิ้น หรือร้อยละ 32.45 ของทุนดำเนินงาน

2) หนี้สินระยะยาว สหกรณ์การเกษตรมีหนี้สินระยะยาวจำนวน 1,130.86 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.51 ของหนี้สินทั้งสิ้นลดลงจากปี 2546 ร้อยละ 6.05 หนี้สินระยะยาวของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหนี้เงินกู้จำนวน 1,102.28 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 97.47 ของหนี้สินระยะยาวทั้งสิ้น หรือร้อยละ 1.55 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

3) หนี้สินอื่น สหกรณ์การเกษตรมีหนี้สินอื่นจำนวน 1,937.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.29 ของหนี้สินทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 19.79 หนี้สินอื่นส่วนใหญ่เป็นหนี้สินอื่น ๆ จำนวน 850.31 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 43.90 ของหนี้สินอื่น หรือร้อยละ 1.19 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

3.3.3 ทุนของสหกรณ์

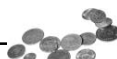
สหกรณ์การเกษตรมีทุนของสหกรณ์เองจำนวน 26,088.16
ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 36.63 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้นเพิ่มขึ้นจากปี
2546 ร้อยละ 8.96

ตารางที่ 12

ทุนของสหกรณ์การเกษตรจำแนกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ ปี 2547

หน่วย : ล้านบาท

รูปแบบย่อย ของสหกรณ์	รวม		ทุนเรือนหุ้น	ทุนสำรอง และ ทุนสะสมอื่น	กำไร (ขาดทุน) สะสม	กำไรสุทธิ
	ล้านบาท	ร้อยละ				
เกษตรทั่วไป	21,579.06	82.71	13,636.23	7,103.42	(459.06)	1,298.47
ปฏิรูปที่ดิน	247.19	0.95	174.75	92.35	(25.35)	5.44
ผู้ใช้น้ำ	294.83	1.13	137.51	141.70	(7.45)	23.07
โคนม	1,616.10	6.20	439.07	946.02	(4.77)	235.78
ผู้เลี้ยงสัตว์	26.22	0.10	46.52	47.04	(59.48)	(7.86)
ธ.ก.ส.	1,877.63	7.20	1,604.52	224.58	(45.85)	94.38
กองทุนสวนยาง	425.53	1.63	126.47	186.33	(10.57)	123.30
สมาชิก	21.60	0.08	39.73	16.06	(25.02)	(9.17)
รวม	26,088.16	100	16,204.80	8,757.50	(637.55)	1,763.41
อัตราร้อยละ ของหนี้สินทั้งสิ้น	100.00		62.11	33.57	(2.44)	6.76
อัตราเพิ่ม(ลด) จากปีก่อนร้อยละ	8.96		9.37	9.85	22.04	5.20

จากตารางที่ 12 พบว่าทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้น ส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้นหรือค่าหุ้นของสมาชิกจำนวนทั้งสิ้น 16,204.80 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 62.11 ของทุนสหกรณ์ทั้งสิ้น และทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นของสหกรณ์การเกษตรทั่วไปจำนวน 21,579.06 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 82.71 ของทุนสหกรณ์ทั้งสิ้น

รายละเอียดทุนของสหกรณ์

1) **ทุนเรือนหุ้น** สหกรณ์การเกษตรมีทุนเรือนหุ้นทั้งสิ้นจำนวน 16,204.80 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 62.11 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 9.37

2) **ทุนสำรองและทุนสะสมอื่น** จำนวน 8,757.50 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 33.57 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 9.85 ทุนดังกล่าวประกอบด้วยทุนสำรองจำนวน 6,198.99 ล้านบาท และทุนสะสมตามระเบียบข้อบังคับและอื่น ๆ จำนวน 2,558.51 ล้านบาท

3) **กำไร (ขาดทุน) สะสม** จำนวน 637.55 ล้านบาท ประกอบด้วย กำไรจากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น 1.21 ล้านบาท ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ 22.06 ล้านบาท กำไรสุทธิรอการจัดสรรจำนวน 44.61 ล้านบาท และขาดทุนสะสมจำนวน 705.43 ล้านบาท ดังนั้น ผลขาดทุนสะสมจึงสูงกว่าผลกำไรรอการจัดสรรจำนวน 637.35 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.44 ของทุนดำเนินงาน ซึ่งเป็นผลขาดทุนสะสมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 22.04

4) **กำไรสุทธิประจำปี** สหกรณ์การเกษตรมีกำไรสุทธิประจำปีจำนวน 1,763.41 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.76 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 5.20

3.4 แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน (ภาคผนวก ตารางที่ 22, ภาพที่ 6)

สหกรณ์การเกษตรที่รวบรวมข้อมูลได้ มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้นจำนวน 71,216.07 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 9.43

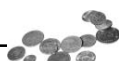

ประกอบด้วย ส่วนที่เป็นหนี้สินร้อยละ 63.37 และส่วนของทุนสหกรณ์เองร้อยละ 36.63 โดยมีแหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน ดังนี้

3.4.1 แหล่งที่มาของทุนดำเนินงาน มีที่มาแบ่งเงินทุนจากแหล่งภายในและภายนอกสหกรณ์ ดังนี้

1) ภายในสหกรณ์ จำนวน 49,194.56 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 69.08 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ซึ่งได้จากทุนเรือนหุ้นอื่น ๆ ของสหกรณ์ และเงินรับฝาก ซึ่งส่วนใหญ่ได้จากทุนของสหกรณ์เอง คิดเป็นร้อยละ 53.03 ของแหล่งเงินทุนภายใน หรือร้อยละ 36.63 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

2) ภายนอกสหกรณ์ จำนวน 22,021.51 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 30.92 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ซึ่งได้จากการสร้างเครดิตทั้งระยะสั้นและระยะยาว และหนี้สินอื่น ๆ ทั้งนี้ เป็นเครดิตระยะสั้นที่มีอายุหนี้ที่ต้องชำระคืนภายใน 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 79.21 ของแหล่งเงินทุนภายนอก หรือร้อยละ 24.49 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

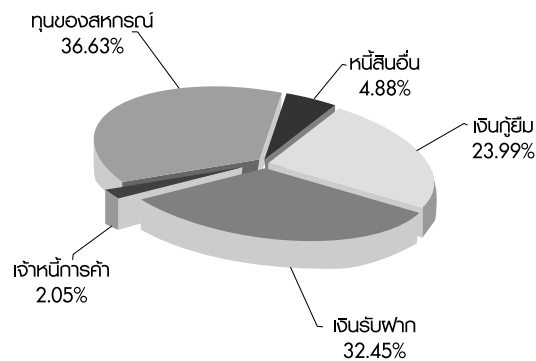

3.4.2 ทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน

ภายใต้ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 71,216.07 ล้านบาท สหกรณ์ได้นำไปลงทุนในสินทรัพย์ทั้งสิ้น ได้แก่ เงินสดและเงินฝาก หลักทรัพย์/ตราสาร/หุ้น ลูกหนี้ สินค้าคงเหลือ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์/สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และสินทรัพย์อื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ได้ลงทุนอยู่ในลูกหนี้หลังหักหนี้สงสัยจะสูญ คงเหลือลูกหนี้สุทธิ 47,485.88 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 66.68 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น โดยเป็นลูกหนี้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี เป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น ลูกหนี้การค้า ลูกหนี้ค่าบริการ และลูกหนี้อื่น ๆ ฯลฯ

ภาพที่ 6

แสดงส่วนประกอบของทุนดำเนินงานในรอบปี

3.5 แหล่งเงินกู้ยืม (ภาคผนวก ตารางที่ 23)

การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร นอกจากใช้เงินทุนของสหกรณ์แล้ว ยังต้องอาศัยเครดิตทางการเงินจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ด้วย ดังนี้

ตารางที่ 13

การกู้ยืมและการชำระคืนของแหล่งเงินทุนของสหกรณ์การเกษตร ปี 2547

แหล่งเงินทุน	ยกมาต้นปี (ล้านบาท)	กู้เพิ่ม (ล้านบาท)	ชำระ (ล้านบาท)	คงเหลือสิ้นปี (ล้านบาท)	ร้อยละของ เงินกู้คงเหลือ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	12,562.34	21,629.60	20,971.22	13,220.72	77.38
กรมส่งเสริมสหกรณ์	2,105.68	2,139.33	1,635.36	2,609.65	15.28
ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ	182.48	204.80	148.48	238.80	1.40
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร	170.42	218.32	179.36	209.38	1.23
กองทุนพัฒนาสหกรณ์	49.98	18.30	25.73	42.55	0.25
กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร	2.38	5.61	0.58	7.41	0.04
กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร	0.86	10.24	1.93	9.17	0.05
กรมประชาสัมพันธ์	3.59	-	1.19	2.40	0.01
ทุน กรป.กลาง นพค.	0.99	0.66	0.07	1.58	0.01
ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย	10.66	14.78	19.03	6.41	0.04
แหล่งอื่น ๆ	703.18	545.66	542.53	706.31	4.13
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	21.56	503.31	494.46	30.41	0.18
รวม	15,814.12	25,290.61	24,019.94	17,084.79	100.00

จากตารางที่ 13 พบว่า แหล่งเงินทุนของสหกรณ์การเกษตรในปี 2547 ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนภายนอกสหกรณ์ โดยเป็นเงินกู้ยืมทั้งระยะสั้นและระยะยาวรวมคงเหลือทั้งสิ้น ณ วันสิ้นปี จำนวน 17,084.79 ล้านบาท โดยมีแหล่งเงินทุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสูงสุดร้อยละ 77.38 รองลงมาจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ร้อยละ 15.28 ในรอบปีสามารถสงเคราะห์หนี้คืนให้กับเจ้าหน้าที่ที่เป็นเจ้าของเงินทุนในอัตราเท่ากับต้นเงินของหนี้ทั้งสิ้นได้ร้อยละ 58.44

3.6 ขนาดสหกรณ์

สหกรณ์การเกษตรในภาพรวมที่รวบรวมข้อมูลได้จำนวน 3,474 สหกรณ์ มีขนาดของสหกรณ์ที่จำแนกตามเกณฑ์ชีวิต ได้แก่ จำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ และทุนดำเนินงาน

ตารางที่ 14

จำนวนสหกรณ์การเกษตรจำแนกตามขนาดสหกรณ์ ปี 2547

ขนาดสหกรณ์	รวมสหกรณ์	ร้อยละ	จำนวนสมาชิก (คน)	ปริมาณธุรกิจ (บาท)	ทุนดำเนินงาน (บาท)
เล็กมาก	302	8.69	0-279	> 0-1,627,322.00	> 0-424,097.76
เล็ก	873	25.13	12-1,842	> 0-7,712,289.00	> 8,311.92-5,115,180.00
กลาง	1,152	33.16	23-2,741	> 0-122,726,035.00	> 34,027.90-65,382,764.06
ใหญ่	537	15.46	51-13,826	130,069.52-1,991,940,204.30	765,167.43-235,872,641.26
ใหญ่มาก	610	17.56	245-152,828	8,536,175.63-2,224,836,902.82	4,103,277.43-1,561,535,174.43

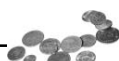

จากตารางที่ 14 พบว่าสหกรณ์การเกษตรปี 2547 ส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์ที่มีขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.16 โดยมีจำนวนสมาชิกตั้งแต่ 23 คนขึ้นไป แต่ไม่เกินจำนวน 2,741 คน และไม่มีหรือมีปริมาณธุรกิจที่ไม่เกินมูลค่า 122.73 ล้านบาท ภายใต้ทุนดำเนินงานที่ไม่มีหรือมีไม่เกิน 65.38 ล้านบาท ทั้งนี้ ในช่วงของข้อมูลแต่ละรายการที่เป็นเกณฑ์ชี้วัดขนาดสหกรณ์ดังกล่าว เป็นจำนวนและปริมาณที่ต่ำสุดและสูงสุดตามขนาดของสหกรณ์ในปี 2547

3.7 คุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์

จากผลการรวบรวมข้อมูล 2,714 สหกรณ์ พบว่าสหกรณ์การเกษตรมีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่บัญชีร้อยละ 53.46 อีกร้อยละ 46.54 ไม่มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่บัญชี และมีผลการจัดทางการเงินถูกต้องร้อยละ 53.32 อีกร้อยละ 46.68 จัดทำงบไม่ถูกต้อง

คุณภาพขั้นการควบคุมภายในของสหกรณ์ พบว่า มีคุณภาพตามมาตรฐานในระดับดี-ดีมากร้อยละ 56.34 ระดับพอใช้ร้อยละ 25.13 และต่ำกว่ามาตรฐานร้อยละ 18.53

บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุป

จากผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตร
ในภาพรวมปี 2547 จำนวน 3,474 สหกรณ์ มีผลการวิเคราะห์ในมุมมอง
6 มิติ (CAMELS Analysis) ดังนี้

มิติที่ 1 ด้านความเสี่ยงของเงินทุน สหกรณ์การเกษตรบริหารจัดการด้านเงินทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 71,216.07 ล้านบาท เงินทุนส่วนใหญ่ได้จากแหล่งภายในร้อยละ 69.08 และแหล่งภายนอกร้อยละ 30.92 จนทำให้มีสัดส่วนหนี้สินต่อทุน 1.73 เท่า เป็นอัตราส่วนที่ควรเฝ้าระวังความเสี่ยงในการชำระหนี้ระยะยาว เนื่องจากทุนของสหกรณ์ที่มีร้อยละ 36.63 ไม่สามารถคุ้มครองหนี้สินที่มีร้อยละ 63.37 อีกทั้งอัตราการขยายตัวของหนี้สินเพิ่มขึ้น ร้อยละ 9.71 สูงกว่าอัตราการขยายตัวของทุนสหกรณ์ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.96 ในรอบปีมีผลการดำเนินงานที่มีกำไร ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนร้อยละ 7.05 และมีทุนสำรองต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น 0.09 เท่า

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ สินทรัพย์ทั้งสิ้น 71,216.07 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 9.43 ส่วนใหญ่ได้นำไปลงทุนอยู่

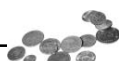

ในลูกหนี้หลังหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญแล้วร้อยละ 66.68 รองลงมาเป็นเงินสดและเงินฝากร้อยละ 13.54 ในรอบปีมีลูกหนี้เงินให้กู้ที่ชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดร้อยละ 54.09 ของหนี้ถึงกำหนดชำระสินทรัพย์ทั้งสิ้นในรอบปีก่อให้เกิดรายได้มีรอบหมุน 0.75 รอบ ส่งผลให้มีผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ร้อยละ 2.55

มิติที่ 3 ขีดความสามารถในการบริหาร สหกรณ์การเกษตรมีสมาชิกทั้งสิ้น 5,203,798 คน ส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์ขนาดกลาง ร้อยละ 33.16 ในรอบปีดำเนินธุรกิจรวม 5 ด้าน มีมูลค่า 97,144.41 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 17.62 เฉลี่ยเดือนละ 8,095.37 ล้านบาท สหกรณ์การเกษตร โดยรวมไม่จัดจ้างเจ้าหน้าที่บัญชี ร้อยละ 46.54 และจัดทำงบการเงินไม่ถูกต้องร้อยละ 46.68 มีคุณภาพขั้นการควบคุมภายในอยู่ในระดับมาตรฐานดี-ดีมากร้อยละ 56.34 ระดับพอใช้ร้อยละ 25.13 และระดับต่ำกว่ามาตรฐานที่ต้องปรับปรุงและแก้ไขร้อยละ 18.53

มิติที่ 4 การทำกำไร การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในรอบปี บริหารงานมีรายได้ทั้งสิ้น 52,250.27 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 50,486.86 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 96.63 ของรายได้ทั้งสิ้น ส่งผลให้มีกำไรสุทธิ 1,763.41 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 5.20 ส่งผลให้ทุนสำรองเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.83 ทุนสะสมอื่นเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.38 กำไรเฉลี่ยต่อสมาชิก 338.87 บาท/คน เงินออมเฉลี่ย 7,554.33 บาท/คน และหนี้สินเฉลี่ย 9,526.04 บาท/คน

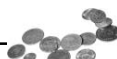
มิติที่ 5 สภาพคล่อง จากอัตราส่วนทุนหมุนเวียน 1.23 เท่า แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นพอสมควร แต่ทั้งนี้ สินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่ได้นำไปลงทุนอยู่ในลูกหนี้ ร้อยละ 66.98 ดอกเบี้ยค้างรับเงินให้กู้ร้อยละ 6.01 สินค้าคงคลัง ร้อยละ 5.65 ดังนั้น สภาพคล่องจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการเรียกเก็บหนี้จากลูกหนี้ให้ชำระหนี้ได้ตามกำหนด และบริหารสินค้าให้มีรอบหมุนในการจำหน่ายสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว

มิติที่ 6 ผลกระทบของธุรกิจ จากสภาพปัญหาการเรียกเก็บหนี้ไม่ได้ เป็นผลกระทบจากนโยบายการค้าเสรี (WTO) ที่มีการแข่งขันทางราคาพืชผลและผลิตภัณฑ์นมผงแปรรูป ปัญหาด้านการตลาด ราคา เทคโนโลยีที่เป็นช่องทางนำเข้าส่งผลให้มีต้นทุนสูง ภัยธรรมชาติ และโรคระบาดในสัตว์ ส่งผลต่อรายได้ของสมาชิกที่จะมีเหลือพอส่งชำระหนี้ให้ได้ตามกำหนด มีผลกระทบต่อเงินทุนหมุนเวียนของสหกรณ์

4.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการรวบรวมข้อมูลของสหกรณ์การเกษตรในรอบปี 2547 ซึ่งได้สรุปผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ตลอดจนผลการวิเคราะห์ด้านการเงินของสหกรณ์ในภาพรวม มีข้อเสนอแนะพอสรุปได้ ดังนี้

- 1) จำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลไม่ได้ 696 สหกรณ์ ในจำนวนนี้เป็นสหกรณ์ที่ไม่ได้มาตรฐานที่จะพร้อมรับการตรวจสอบ 353

สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 50.72 จึงไม่สามารถแสดงความเห็นต่องบการเงินได้ ดังนั้น ผู้บริหารสหกรณ์ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสนใจและแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลต่อความพร้อมในข้อมูลและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ให้ครบถ้วนถูกต้อง ไม่ล่าช้า อันจะเป็นประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับจากผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในแต่ละรอบปี และนำมาซึ่งความน่าเชื่อถือต่อระบบสหกรณ์ที่สมาชิกและเจ้าหนี้จะทำการกิจกรรมร่วมกันต่อไป ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 71(2) นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งเลิกสหกรณ์ หากพบว่าสหกรณ์ไม่ส่งสำเนางบดุลและรายงานประจำปีต่อนายทะเบียนสหกรณ์เป็นเวลาสามปีติดต่อกัน

2) สหกรณ์ที่หยุดดำเนินธุรกิจ 180 สหกรณ์ และไม่ดำเนินธุรกิจ 196 สหกรณ์ ดังนั้น คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการพิจารณาศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้มีการดำเนินธุรกิจต่อไป และกำหนดนโยบายในการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้จัดตั้งสหกรณ์ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อสมาชิกสหกรณ์ตามขบวนการสหกรณ์

3) ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในภาพรวมร้อยละ 30.28 ของจำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลได้ต้องประสบกับผลขาดทุน อันเนื่องมาจากการดำเนินงานที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ ดังนั้น ผู้บริหารสหกรณ์ควรกำหนดกลยุทธ์ในการควบคุมค่าใช้จ่าย และสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ เพื่อรักษาสถานภาพของสหกรณ์ไม่ให้ประสบกับผลขาดทุนต่อไป

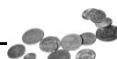

4) สหกรณ์รับฝากเงินจากบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สมาชิกหรือสหกรณ์อื่นในระหว่างปี เป็นการปฏิบัติที่ขัดต่อพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 46 (5)

5) ทุนดำเนินงานของสหกรณ์ ส่วนใหญ่ได้นำไปลงทุนอยู่ในลูกหนี้สุทธีย้อยละ 66.68 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ระยะสั้นที่กำหนดชำระภายใน 1 ปี มีข้อบกพร่องจากการบริหารลูกหนี้ โดยเป็นลูกหนี้ด้อยคุณภาพที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดร้อยละ 54.09 ของหนี้ถึงกำหนดชำระ ดังนั้น สภาพคล่องทางการเงินตลอดจนความสามารถในการก่อหนี้จึงขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ในการบริหารลูกหนี้

6) สหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจด้านการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายและการผลิตสินค้าเพื่อเข้าสู่การแข่งขันทางการตลาดในยุคเสรีมากกว่าการให้เงินกู้แก่สมาชิก ซึ่งเป็นธุรกิจที่มีปริมาณสูงสุดในแต่ละรอบปีโดยตลอด ซึ่งพบว่ามีลูกหนี้ด้อยคุณภาพที่เพิ่มขึ้น

7) สหกรณ์ควรนำผลการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นข้อมูลที่จะช่วยชี้การเปลี่ยนแปลง เพื่อให้มีผลประกอบการที่ประสบผลสำเร็จสามารถยืนหยัดอยู่ในยุคสมัยแห่งการแข่งขัน

ภาพผนวก
ตารางสถิติการเงิน
ของสหกรณ์การเกษตรในรอบ 5 ปี
2543-2547

ตารางสถิติการเงิน ของสหกรณ์การเกษตรในรอบ 5 ปี (2543-2547)

ตารางที่ 1

จำนวนสหกรณ์ตามทะเบียน

หน่วย : สหกรณ์

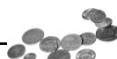
รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
จำนวนที่ต้องตรวจสอบ	3,267	3,363	3,637	3,782	3,827
จำนวนที่ไม่ต้องตรวจสอบ	157	218	243	302	343
รวม	3,424	3,581	3,880	4,084	4,170
จำนวนสหกรณ์ตามทะเบียน เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		157	299	204	86
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ		4.59	8.35	5.26	2.11

ตารางที่ 2

จำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบ

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ดำเนินธุรกิจ	2,549	2,806	2,891	3,042	3,098
หยุดดำเนินธุรกิจ	161	180	191	202	180
ไม่ดำเนินธุรกิจ	125	132	150	169	196
ไม่พร้อมรับการตรวจสอบ	432	245	405	369	353
รวม	3,267	3,363	3,637	3,782	3,827
จำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจ สอบเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		96	274	145	45
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ		2.94	8.15	3.99	1.19

ตารางที่ 3

จำนวนสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ

หน่วย : สหกรณ์

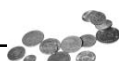
รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
เล็ก	21	58	104	117	98
ชำระบัญชี	109	86	87	110	228
พิทักษ์ทรัพย์/ล้มละลาย	15	15	14	13	17
จดทะเบียนใหม่ไม่ครบรอบปีบัญชี	12	59	38	62	-
รวม	157	218	243	302	343
จำนวนสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจ		61	25	59	41
สอบเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน					
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ		38.85	11.47	24.28	13.58

ตารางที่ 4

จำนวนสมาชิก

หน่วย : คน

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
เข้าใหม่ระหว่างปี	238,002	259,252	227,901	213,009	234,345
ลาออกระหว่างปี	82,138	77,923	87,343	78,847	85,436
คงเหลือสิ้นปี	4,219,730	4,727,879	4,868,039	4,884,941	5,203,798
- ชาย					3,529,699
- หญิง					1,674,099
จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น		508,149	140,160	16,902	318,857
(ลดลง)จากปีก่อน					
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ		12.04	2.96	0.35	6.53

ตารางที่ 5

การถือหุ้นของสมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
เพิ่มระหว่างปี	1,476.76	1,897.29	1,644.36	1,705.67	1,940.80
ถอนระหว่างปี	367.62	920.56	552.16	571.11	674.67
คงเหลือสิ้นปี	10,935.35	13,228.63	14,092.04	14,816.02	16,204.80
จำนวนการถือหุ้นของสมาชิก		2,293.28	863.41	723.98	1,388.78
เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน					
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ		20.97	6.53	5.14	9.37

ตารางที่ 6

ปริมาณธุรกิจ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
การรับฝากเงิน	16,943.91	20,169.76	21,297.63	21,815.62	24,835.82
การให้เงินกู้แก่สมาชิก	18,201.73	21,393.92	21,596.13	23,514.61	27,637.85
การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	11,254.48	14,901.81	15,150.12	16,135.88	19,458.96
การรวบรวมผลผลิต	11,067.53	14,949.10	15,053.45	20,956.93	25,005.37
การให้บริการและส่งเสริม การเกษตร	169.14	187.38	154.38	170.19	206.41
รวม	57,636.79	71,601.97	73,251.71	82,593.23	97,144.41
ปริมาณธุรกิจ เพิ่มขึ้น (ลดลง)จากปีก่อน		13,965.18	1,649.74	9,341.52	14,551.18
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ		24.23	2.30	12.75	17.62

ตารางที่ 7

การรับฝากเงินจากสมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ฝากเพิ่มระหว่างปี					
- ประจำ	2,342.42	2,470.72	1,733.26	872.46	659.20
- ออมทรัพย์	14,601.49	17,699.04	19,564.37	20,943.16	21,328.14
- ออมทรัพย์พิเศษ	-	-	-	-	1,680.87
รวม	16,943.91	20,169.76	21,297.63	21,815.62	23,668.21
จำนวนเงินรับฝากจากสมาชิก		3,225.85	1,127.87	517.99	1,852.59
ระหว่างปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน					
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ		19.04	5.59	2.43	8.49
คงเหลือสิ้นปี					
- ประจำ	1,700.68	1,894.31	1,068.30	1,105.04	697.62
- ออมทรัพย์	10,625.64	14,756.47	18,123.27	19,519.02	19,503.88
- ออมทรัพย์พิเศษ	-	-	-	-	2,058.84
รวม	12,326.32	16,650.78	19,191.57	20,624.06	22,260.34
จำนวนเงินรับฝากจากสมาชิกคงเหลือ		4,324.46	2,540.79	1,432.49	1,636.28
สิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน					
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ		35.08	15.26	7.46	7.93

ตารางที่ 8

การรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น

หน่วย : ล้านบาท

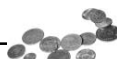
รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ฝากเพิ่มระหว่างปี					
- ประจำ	-	-	-	-	0.08
- ออมทรัพย์	-	-	-	-	151.94
- ออมทรัพย์พิเศษ	-	-	-	-	166.71
รวม	-	-	-	-	318.73
คงเหลือสิ้นปี					
- ประจำ	-	-	-	-	1.68
- ออมทรัพย์	-	-	-	-	106.81
- ออมทรัพย์พิเศษ	-	-	-	-	173.71
รวม	-	-	-	-	282.20

ตารางที่ 9

การรับฝากเงินจากอื่น ๆ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ฝากเพิ่มระหว่างปี					
- ประจำ	-	-	-	-	1.28
- ออมทรัพย์	-	-	-	-	596.53
- ออมทรัพย์พิเศษ	-	-	-	-	251.07
รวม	-	-	-	-	848.88
คงเหลือสิ้นปี					
- ประจำ	-	-	-	-	2.93
- ออมทรัพย์	-	-	-	-	183.94
- ออมทรัพย์พิเศษ	-	-	-	-	376.99
รวม	-	-	-	-	563.86

ตารางที่ 10

การให้เงินกู้แก่สมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

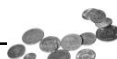
รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ให้กู้ระหว่างปี					
- ระยะสั้น	11,803.69	13,464.78	13,556.62	14,310.98	16,322.54
- ระยะปานกลาง	6,369.84	7,775.07	7,911.57	8,397.92	10,182.36
- ระยะยาว	28.20	154.07	127.94	805.71	1,075.47
รวม	18,201.73	21,393.92	21,596.13	23,514.61	27,580.37
จำนวนเงินให้กู้ระหว่างปีเพิ่มขึ้น (ลดลง)จากปีก่อน		3,192.19	202.21	1,918.48	4,065.76
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ		17.54	0.95	8.88	17.29
ชำระระหว่างปี					
- ระยะสั้น	10,500.40	12,266.93	12,846.49	13,683.76	15,642.96
- ระยะปานกลาง	5,504.80	6,309.00	6,886.19	7,233.78	8,704.30
- ระยะยาว	27.24	92.60	81.08	291.20	283.76
รวม	16,032.44	18,668.53	19,813.76	21,208.74	24,631.02
จำนวนเงินให้กู้ชำระระหว่างปี เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		2,636.09	1,145.23	1,394.98	3,422.28
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ		16.44	6.13	7.04	16.14
คงเหลือสิ้นปี					
- ระยะสั้น	16,531.57	19,290.59	19,561.38	19,729.46	20,718.36
- ระยะปานกลาง	15,895.31	18,474.10	19,036.20	19,227.64	21,135.08
- ระยะยาว	141.21	373.30	386.32	1,210.76	1,876.24
รวม	32,568.09	38,137.99	38,983.90	40,167.86	43,729.68
จำนวนเงินให้กู้คงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น (ลดลง)จากปีก่อน		5,569.90	845.91	1,183.96	3,561.82
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ		17.10	2.22	3.04	8.87
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	224.32	371.24	481.61	605.53	740.89
ดอกเบี้ยค้างรับสิ้นปี	2,649.60	3,435.38	3,710.76	3,991.48	4,064.32
หนี้ที่ชำระได้ตามกำหนด	16,032.44	18,668.53	31,792.54	21,208.74	21,494.59
หนี้ถึงกำหนดชำระ	28,369.88	33,757.28	49,683.60	34,270.73	46,893.68

ตารางที่ 11

การให้สหกรณ์อื่นกู้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ให้กู้ระหว่างปี					
- ระยะสั้น	-	-	-	-	47.83
- ระยะปานกลาง	-	-	-	-	-
- ระยะยาว	-	-	-	-	9.65
รวม	-	-	-	-	57.48
ชำระระหว่างปี					
- ระยะสั้น	-	-	-	-	41.35
- ระยะปานกลาง	-	-	-	-	0.13
- ระยะยาว	-	-	-	-	28.32
รวม	-	-	-	-	69.80
คงเหลือสิ้นปี					
- ระยะสั้น	-	-	-	-	50.36
- ระยะปานกลาง	-	-	-	-	0.59
- ระยะยาว	-	-	-	-	11.82
รวม	-	-	-	-	62.77
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	1,360 บาท
ดอกเบี้ยค้างรับสิ้นปี	-	-	-	-	0.87
หนี้ที่ชำระได้ตามกำหนด	-	-	-	-	67.33
หนี้ถึงกำหนดชำระ	-	-	-	-	74.09

ตารางที่ 12

ทางใช้ประโยชน์ของเงินกู้

หน่วย : ล้านบาท

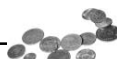
รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยาปราบฯ	6,426.61	7,093.30	7,155.24	8,117.78	9,201.91
อาหารสัตว์ และค่าจ้างเก็บเกี่ยว					
ค่าใช้จ่ายการเตรียมเพื่อขาย/ แปรรูป	626.24	617.50	790.84	776.66	793.79
ค่าเช่าเกี่ยวกับการเกษตร ภาษีอากร	358.85	356.32	364.67	316.16	340.62
ค่าบริการและค่าใช้จ่ายใน ครัวเรือน	540.85	453.34	548.84	694.67	573.72
ค่าบุกเบิกซื้อที่ดิน ปรับปรุง ที่ดินและแหล่งน้ำ	2,716.45	3,423.41	3,250.41	3,555.18	3,388.66
ซื้อสัตว์ใช้งาน ซื้อหรือสร้าง เครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล	1,551.04	2,066.31	1,990.59	2,086.71	2,770.45
ซื้อ สร้าง ปรับปรุง สิ่งปลูกสร้าง	1,184.66	1,432.11	1,421.86	1,694.29	1,851.26
ลงทุนเลี้ยงสัตว์ สัตว์ปีก หรือสัตว์น้ำ	2,172.42	2,676.37	2,768.37	2,926.74	3,761.00
ชำระหนี้สินเดิม	732.68	741.13	948.37	945.14	1,650.51
ใช้ประโยชน์ของเงินกู้ด้านอื่น ๆ	968.33	1,392.61	1,311.15	1,179.97	2,006.18
ใช้ประโยชน์ของเงินให้ สหกรณ์อื่นกู้	-	-	-	-	57.48
ลงทุนซื้อหุ้นสหกรณ์	923.60	1,141.52	1,045.79	1,221.31	1,242.27
รวม	18,201.73	21,393.92	21,596.13	23,514.61	27,637.85

ตารางที่ 13

การจัดการสินค้ามาจำหน่าย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
สินค้าผลิตเอง					
รองเท้า	-	-	-	-	6.94
น้ำดื่ม	-	-	-	-	0.56
ปุ๋ย	-	-	-	-	12.51
สุราแช่พื้นเมือง	-	-	-	-	0.04
ไวน์	-	-	-	-	0.04
อื่น ๆ	-	-	-	-	83.24
สินค้าทั่วไป					
ปุ๋ย	3,601.74	4,875.86	4,690.28	4,798.30	5,921.49
ข้าวสาร	373.45	332.20	336.67	460.00	532.71
ปลายข้าว	-	-	-	-	2.02
รำ	-	-	-	-	0.07
เครื่องจักรกล	1,070.25	1,160.38	1,130.34	903.63	1,108.15
อาหารสัตว์	1,536.00	1,930.04	2,260.40	2,541.26	2,603.94
พันธุ์พืช	610.18	701.61	654.98	767.02	818.92
ยาปราบศัตรูพืช	498.07	575.17	561.21	597.27	632.92
วัสดุอุปกรณ์การเกษตร	256.08	197.84	158.55	172.24	307.91
พันธุ์สัตว์	-	-	-	-	78.76
สุราแช่พื้นเมือง	-	-	-	-	8.68
สุรา	-	-	-	-	0.49
พืชผลเกษตร	-	-	-	-	0.07

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
สินค้าทั่วไป					
ผลไม้กระป๋อง	-	-	-	-	9.85
รถยนต์	-	-	-	-	3.50
น้ำมัน	2,434.96	3,994.37	4,066.80	4,318.64	5,400.44
สินค้าอื่น	873.75	1,134.34	1,290.89	1,577.52	1,887.70
สินค้าฝากขาย					
ยานพาหนะ	-	-	-	-	18.26
อื่น ๆ	-	-	-	-	7.17
สินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ					
ยานพาหนะ	-	-	-	-	8.99
เครื่องใช้ไฟฟ้า	-	-	-	-	0.56
เครื่องจักรกล	-	-	-	-	0.20
อื่น ๆ	-	-	-	-	2.83
รวม	11,254.48	14,901.81	15,150.12	16,135.88	19,458.96
การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย		3,647.33	248.31	985.76	3,323.08
เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน					
อัตราการเพิ่ม (ลด) ร้อยละ		32.41	1.67	6.51	20.59
มูลค่าสินค้าที่จำหน่าย ให้แก่สมาชิก					14,058.15

ตารางที่ 14

การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ข้าวเปลือก	3,546.93	4,591.11	3,892.88	4,739.37	-
ข้าวเปลือกเจ้า	-	-	-	-	5,437.31
ข้าวเปลือกเหนียว	-	-	-	-	241.51
ข้าวโพด	640.90	604.32	743.55	997.55	1,295.48
ถั่ว	137.63	155.55	83.31	108.80	103.77
ยางพารา	2,434.77	3,431.74	3,710.80	7,354.64	10,579.74
อ้อย	152.61	125.49	131.62	230.50	254.21
กาแฟ	88.96	112.05	61.34	34.85	15.54
ฝ้าย	0.84	0.41	3.96	0.48	3.09
ปอแก้ว	0.24	22.23	1.79	2.92	1.37
มันสำปะหลัง	34.44	133.66	85.78	87.81	56.52
ใบชา	0.50	0.38	2.49	0.24	0.39
ปาล์ม	163.56	70.55	173.76	193.02	234.03
ข้าวฟ่าง	5.59	4.83	2.71	3.28	3.48
สับปะรด	87.79	59.27	32.94	78.08	54.99
ละหุ่ง	0.54	0.98	0.64	0.53	0.96
พริกแห้ง	7.29	3.15	12.02	15.96	24.62
หน่อไม้	-	-	-	1.86	2.64
หอมแดง	-	-	-	-	3.27
หอมหัวใหญ่	-	-	-	-	3.51

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
กระเทียม	-	-	-	-	14.28
เกลือ	2.78	-	0.46	0.10	0.80
มะพร้าว	1.19	4.00	3.38	3.19	5.05
ผลไม้	1.43	10.62	4.26	8.43	55.92
ใบยาสูบ	0.71	-	9.84	96.53	141.05
น้ำมันดิบ	3,297.09	4,135.25	5,133.78	5,680.88	5,036.88
โคขุนและแกะ	72.04	82.00	18.96	22.74	170.70
สุกร	169.20	154.44	142.08	133.21	136.60
พริกไทย	-	-	-	-	9.42
อื่น ๆ	220.50	1,247.07	801.10	1,161.96	1,110.49
โครงการต่าง ๆ	-	-	-	-	7.75
รวม	11,067.53	14,949.10	15,053.45	20,956.93	25,005.37
การรวบรวมผลผลิต/ผลิตภัณฑ์		3,881.57	104.35	5,903.48	4,048.44
เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน					
อัตราเพิ่ม(ลด) ร้อยละ		35.07	0.70	39.22	19.32
มูลค่าสินค้าที่รวบรวม ให้แก่สมาชิก					20,152.21

ตารางที่ 15

การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
สูบน้ำ	54.63	46.97	52.04	57.83	61.52
ไถโร/นา ปรับพื้นที่	7.94	8.01	4.69	3.50	3.00
แปลงสาธิต	-	-	-	1.11	1.20
ผสมเทียม, รักษาสัตว์	-	-	-	-	0.61
ขายสุกร, ไค	-	-	-	-	12.00
อาชญาบัตร	-	-	-	-	0.18
ชุดสระ, ชุดบ่อ	-	-	-	-	5.49
รถบรรทุก	-	-	-	-	10.09
ตลาดกลาง	-	-	-	-	7.83
ค่าเช่า	-	-	-	-	0.08
ขึ้นส่วนรองเท้า	-	-	-	-	0.13
อื่น ๆ	106.57	132.40	97.65	107.75	104.28
รวม	169.14	187.38	154.38	170.19	206.41
การให้บริการ/ส่งเสริมการเกษตร		18.24	-33.00	15.81	36.22
เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน					
อัตราเพิ่ม(ลด) ร้อยละ		10.78	-17.61	10.24	21.28
มูลค่าสินค้าที่บริการ					206.41
ให้แก่สมาชิก					

ตารางที่ 16

ผลการดำเนินงาน

หน่วย : ล้านบาท

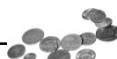
รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
รายได้					
ธุรกิจสินเชื่อ	4,229.96	4,353.73	4,000.52	3,889.36	4,011.94
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	11,254.48	14,901.81	15,150.12	16,135.88	19,458.95
ธุรกิจรวบรวมผลิิตผล	11,913.45	13,833.90	15,222.86	21,272.36	27,348.55
ธุรกิจให้บริการและ ส่งเสริมการเกษตร	169.14	187.38	154.38	170.19	206.41
รวม	27,567.03	33,276.82	34,527.88	41,467.79	51,025.85
ต้นทุน					
ธุรกิจสินเชื่อ	1,450.35	1,209.16	979.84	909.10	893.52
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	10,262.22	15,182.12	14,234.61	15,367.23	18,542.18
ธุรกิจรวบรวมผลิิตผล	11,489.89	12,064.60	14,517.16	20,114.88	26,133.04
ธุรกิจให้บริการและ ส่งเสริมการเกษตร	150.62	132.45	85.52	101.43	104.32
รวม	23,353.08	28,588.33	29,817.13	36,492.64	45,673.06
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	4,213.95	4,688.49	4,710.75	4,975.15	5,352.79
หัก กำไรจากการขายสินค้าผ่อน	-	-	-	-	1.35
ชำระปีปัจจุบันที่ยังไม่ได้รับเงิน					
รวมกำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	4,213.95	4,688.49	4,710.75	4,975.15	5,351.44
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	649.84	884.36	903.59	936.20	909.37
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	1,438.56	1,788.56	1,899.99	2,222.89	2,297.55

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ผลการดำเนินงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
กำไร(ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ	3,425.23	3,784.29	3,714.35	3,688.46	3,963.26
กำไรจากการดำเนินโครงการ	-	-	-	-	6.68
ขาดทุนจากการดำเนินโครงการ	-	-	-	-	0.15
บวก รายได้อื่น	267.83	250.19	234.26	243.16	257.63
หัก ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	1,924.80	2,204.86	2,200.20	2,283.90	2,493.03
กำไร (ขาดทุน) ในการดำเนินงาน	1,768.26	1,829.62	1,748.41	1,647.72	1,734.39
ก่อนรายการพิเศษ					
บวก รายได้รายการพิเศษ	100.00	193.68	107.86	87.22	50.74
หัก รายจ่ายรายการพิเศษ	85.70	74.00	138.67	58.65	21.72
กำไร(ขาดทุน) สุทธิประจำปี	1,782.56	1,949.30	1,717.60	1,676.29	1,763.41
กำไรสุทธิประจำปี (จำนวนสหกรณ์)	2,031	2,125	2,197	2,233	2,279
กำไรสุทธิประจำปี (จำนวนเงิน)	1,941.43	2,152.11	1,962.46	1,937.50	2,051.24
ขาดทุนสุทธิประจำปี (จำนวนสหกรณ์)	671	850	827	973	1,052
ขาดทุนสุทธิประจำปี (จำนวนเงิน)	-158.87	-202.81	-244.86	-261.21	287.83
ไม่ดำเนินงาน (จำนวนสหกรณ์)	133	143	208	207	143

ตารางที่ 17

รายได้เฉพาะธุรกิจ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ธุรกิจสินเชื่อ					
ค่าปรับลูกหนี้เงินกู้	379.59	474.59	485.80	479.54	419.87
รายได้ตามคำพิพากษา	-	-	-	-	46.00
หนี้สูญรับคืน	52.33	76.00	97.24	110.44	0.83
รายได้อื่น ๆ	65.40	104.13	123.52	137.36	25.37
รวม	497.32	654.72	706.56	727.34	492.07
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย					
หนี้สูญรับคืน	-	-	-	-	0.81
รายได้ค่าปรับ	-	-	-	-	30.83
สินค้าขาดบัญชีได้รับชดใช้	-	-	-	-	1.14
รายได้ค่าจัดการ	-	-	-	-	13.79
รายได้อื่น ๆ	-	-	-	-	85.17
รวม	-	-	-	-	131.74
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต					
ผลผลิตขาดบัญชีได้รับชดใช้	-	-	-	-	1.66
รายได้ค่าบริการต่าง ๆ	152.52	229.64	197.03	208.86	114.62
รายได้ค่าปรับ	-	-	-	-	9.14
รายได้อื่น ๆ	-	-	-	-	145.78
รวม	152.52	229.64	197.03	208.86	271.20
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร					
กำไรจากการจำหน่ายพันธุ์สัตว์	-	-	-	-	0.21
รายได้ผลตอบแทนการให้บริการ	-	-	-	-	3.03
สินค้าขาดบัญชีได้รับชดใช้	-	-	-	-	0.37
รายได้อื่น ๆ	-	-	-	-	10.75
รวม	-	-	-	-	14.36
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	649.84	884.36	903.59	936.20	909.37

ตารางที่ 18

ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ธุรกิจสินเชื่อ					
เงินเดือนและค่าจ้าง	327.24	384.07	395.50	430.04	180.14
ค่าใช้จ่ายดำเนินการ	-	-	-	-	20.37
หนี้สงสัยจะสูญ	372.64	490.54	526.97	673.88	412.88
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	33.31	46.89	48.11	54.67	16.25
ค่าใช้จ่ายติดตามหนี้	-	-	-	-	12.97
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	323.05	418.12	436.34	423.70	38.29
รวม	1,056.24	1,339.62	1,406.92	1,582.29	680.90
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย					
เงินเดือนและค่าจ้าง	-	-	-	-	199.79
ค่าใช้จ่ายในการขาย	162.43	202.39	230.91	313.77	77.43
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	-	-	-	-	9.66
ค่าเสื่อมราคา	137.84	155.29	172.10	181.63	-
ค่าเสื่อมราคาโรงเก็บสินค้า	-	-	-	-	66.46
หนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	51.52
ค่าเสียหายจากสินค้าขาดบัญชี	-	-	-	18.69	10.32
ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาสินค้า	-	-	-	12.08	1.87
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสุกร	-	-	-	1.13	-
ค่าเบี้ยประกันภัย	-	-	-	12.84	-
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้	-	-	-	-	31.77
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	-	-	-	-	158.82
รวม	300.27	357.68	403.01	540.14	607.64

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ธุรกิจรวบรวมผลิตผล					
เงินเดือนและค่าจ้าง	-	-	-	-	106.25
ค่าใช้จ่ายในการขาย	-	-	-	-	181.05
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้	60.56	61.11	59.10	57.23	23.59
ค่าเสื่อมราคาฉางและอุปกรณ์	-	-	-	-	127.55
หนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	17.88
ค่าเสียหายจากผลิตผลขาดบัญชี	-	-	-	-	32.51
ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาผลิตผล	-	-	-	-	4.85
ค่าเช่า	-	-	-	7.62	-
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	-	-	-	-	430.27
รวม	60.56	61.11	59.10	64.85	923.95
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร					
เงินเดือนและค่าจ้าง	-	-	-	-	18.95
ค่าใช้จ่ายสำหรับแปลงสาธิต	-	-	-	-	0.89
หนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	1.51
ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอุปกรณ์	-	-	-	-	17.29
ค่าบำรุงรักษาเครื่องจักร	-	-	-	-	0.46
ค่าเสียหายจากสินค้าขาดบัญชี	-	-	-	-	0.52
ค่าซ่อมแซมทรัพย์สิน	21.49	30.15	30.96	35.61	6.80
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	-	-	-	-	38.64
รวม	21.49	30.15	30.96	35.61	85.06
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	1,438.56	1,788.56	1,899.99	2,222.89	2,297.55

ตารางที่ 19

รายได้อื่น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ดอกเบี้ยรับเงินฝากธนาคาร	173.34	135.45	127.02	137.09	55.89
ดอกเบี้ยรับเงินฝากจาก สหกรณ์อื่น	-	-	-	-	63.65
รายได้ค่าเช่า	13.27	14.39	16.35	14.81	19.72
รายได้จากการเป็นตัวแทน	-	-	-	1.91	1.20
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	10.78	12.08	10.11	10.84	11.20
ค่าธรรมเนียมโอนหุ้น	-	-	-	0.16	0.20
ผลตอบแทนจากการลงทุน	4.44	9.15	8.48	7.33	7.17
รายได้เงินอุดหนุน	3.16	2.68	1.81	0.62	3.53
หนี้สูญรับคืน	-	-	-	-	0.72
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	-	-	-	-	10.48
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	-	-	-	-	0.08
รายได้เบ็ดเตล็ด	-	-	-	-	83.79
รายได้จากการขายกระสอบ	-	-	-	0.21	-
รายได้อื่น ๆ	62.84	76.44	70.49	70.19	-
รวม	267.83	250.19	234.26	243.16	257.63

ตารางที่ 20

ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
เงินเดือนและค่าจ้าง	417.10	484.54	504.40	536.11	576.35
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	78.79	93.44	94.40	100.45	105.83
ค่าเช่า	6.01	6.64	7.96	6.69	8.10
ค่ารับรอง	19.23	25.29	19.14	22.43	24.75
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	43.30	50.25	50.69	54.64	58.34
ค่าของใช้สำนักงาน	6.67	7.86	8.63	11.77	15.55
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สิน	29.25	33.12	35.05	38.90	40.56
ค่าน้ำ-ค่าไฟ-สื่อสาร	63.93	80.83	85.24	94.65	102.10
ค่าบำเหน็จเจ้าหน้าที่	76.77	91.34	96.27	106.51	127.09
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	-	-	-	-	675.33
ดอกเบี้ยจ่ายเงินสะสมเจ้าหน้าที่	-	-	-	-	2.30
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้	717.18	770.06	738.88	716.79	2.12
ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์	148.25	169.67	166.44	169.15	182.81
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	52.62	69.13	69.89	76.26	82.87
ค่าตอบแทน ค่าส่วยเวลา	31.24	39.64	47.47	45.58	50.34
ค่าสวัสดิการ	17.75	25.70	27.58	32.34	40.70
ค่าประกันภัย	11.45	12.10	13.31	13.04	15.00
หนี้สงสัยจะสูญ	13.56	19.37	14.82	17.91	79.48
ค่าธรรมเนียม-ภาษี	-	-	-	-	17.58
ค่าธรรมเนียมและตรวจสอบบัญชี	-	-	-	-	1.00
ค่าใช้จ่ายตัดบัญชี	-	-	-	-	20.90
ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน	-	-	-	-	7.17
ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	-	-	-	-	1.34
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	191.70	225.88	220.03	240.68	255.42
รวม	1,924.80	2,204.86	2,200.20	2,283.90	2,493.03

ตารางที่ 21

ฐานะการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสด	6,225.64	7,828.77	8,946.52	274.63	269.48
เงินฝากธนาคารและสหกรณ์อื่น	-	-	-	8,432.56	9,375.31
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง	57.84	144.37	86.54	108.58	105.16
เงินลงทุนระยะสั้น	47.43	30.92	53.72	74.87	34.04
ลูกหนี้ระยะสั้น :					
- เงินให้กู้ถึงกำหนดภายใน 1 ปี	32,568.09	38,137.99	38,983.90	40,167.86	32,042.22
- การค้า	1,393.64	1,816.16	2,046.98	2,282.77	2,578.68
- ผ่อนชำระ	-	-	-	-	15.88
- ค่าบริการ	18.15	23.41	11.42	10.40	12.39
- สินค้าขาดบัญชี	-	-	-	-	41.86
- เงินสดขาดบัญชี	-	-	-	-	54.27
- เงินยืมตรง	-	-	-	-	25.09
- อื่น ๆ	1,235.22	1,734.53	2,027.90	2,455.47	2,016.68
หัก ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	731.03	1,081.51	1,319.81	1,676.32	-
- ลูกหนี้เงินให้กู้ถึงกำหนดภายใน 1 ปี	-	-	-	-	732.15
- ลูกหนี้การค้า	-	-	-	-	371.95
- ลูกหนี้ผ่อนชำระ	-	-	-	-	2.15
- ลูกหนี้ค่าบริการ	-	-	-	-	4.57

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
- ลูกหนี้สินค้าขาดบัญชี	-	-	-	-	38.10
- ลูกหนี้เงินสดขาดบัญชี	-	-	-	-	45.47
- ลูกหนี้เงินยืมทรอง	-	-	-	-	11.22
- ลูกหนี้อื่น ๆ	-	-	-	-	857.66
หัก ดอกผลจากการขายสินค้า	-	-	-	-	2.93
ผ่อนชำระรายการตัดบัญชี					
หัก สำรองหนี้คลาดเคลื่อน					
- ลูกหนี้เงินให้กู้	-	-	-	-	1.26
- ลูกหนี้การค้า	-	-	-	-	1.61
- ลูกหนี้อื่น ๆ	-	-	-	-	0.27
ลูกหนี้สุทธิ	34,484.07	40,630.58	41,750.39	43,240.18	34,717.72
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	2,649.60	3,435.38	3,710.76	3,991.48	4,065.19
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	438.37	568.92	660.89	834.68	951.67
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับสุทธิ	2,211.23	2,866.46	3,049.87	3,156.80	3,113.52
ค่าปรับลูกหนี้ผิดสัญญาค้างรับ	-	-	-	-	350.52
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	216.88
ค่าปรับลูกหนี้ผิดสัญญา	-	-	-	-	133.64
ค้างรับสุทธิ					
สินค้าคงเหลือ	1,143.40	1,999.48	1,606.95	2,393.00	2,931.43
หัก ค่าเผื่อมูลค่าสินค้าลดลง	-	-	-	-	1.50
สินค้าขาดบัญชีหรือหาผู้รับผิดชอบ	-	-	-	-	74.19
หัก สำรองสินค้าขาดบัญชี	-	-	-	-	74.04
รอหาผู้รับผิดชอบ					
วัสดุคงเหลือ	68.71	85.11	116.67	116.94	115.14
ค่าใช้จ่ายโครงการ	-	-	-	-	134.43
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ	2,303.86	2,828.79	2,232.29	1,235.77	902.06
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	46,542.18	56,414.48	57,842.95	59,033.33	51,830.58

ตารางที่ 21(ต่อ)

ฐานะการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
เงินลงทุนระยะยาว	364.71	403.80	423.46	556.96	734.87
ลูกหนี้ระยะยาว :					
- เงินให้กู้ถึงกำหนดเกิน 1 ปี	-	-	-	-	11,750.23
- การค้า	-	-	-	-	2.10
- ผ่อนชำระ	-	-	-	-	25.45
- อื่น ๆ	-	-	-	-	1,006.74
หัก ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ					
- ลูกหนี้เงินให้กู้ถึงกำหนดเกิน 1 ปี	-	-	-	-	8.74
- ลูกหนี้การค้า	-	-	-	-	1.49
- ลูกหนี้อื่น ๆ	-	-	-	-	6.13
ลูกหนี้ระยะยาวสุทธิ	-	-	-	-	12,768.16
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ					
ที่ดิน	1,628.43	1,913.56	2,017.28	1,943.13	2,101.94
อาคารสิ่งปลูกสร้าง	1,225.75	1,481.42	1,673.97	1,669.29	1,881.04
งานระหว่างก่อสร้าง	356.88	360.05	124.09	122.86	132.11
เครื่องจักรและอุปกรณ์	364.17	398.10	622.64	832.42	697.84
ยานพาหนะ	193.27	245.89	269.64	308.95	367.99
สัตว์เลี้ยงทำพันธุ์	8.78	11.43	11.48	10.03	7.02
เครื่องใช้สำนักงาน	187.78	208.85	230.63	261.86	273.91
รวมที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	3,965.06	4,619.30	4,949.73	5,148.54	5,461.85

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน					
สิทธิการเช่า/สิทธิการใช้ประโยชน์	3.64	1.96	-	2.76	79.51
สัมปทาน	0.88	-	6.20	0.01	-
สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ	-	-	-	-	6.22
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	4.52	1.96	6.20	2.77	85.73
สินทรัพย์อื่น					
ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	169.25	137.97	116.37	107.51	120.90
เงินทดรองจ่ายดำเนินคดี	-	-	-	-	36.83
เงินมัดจำ	-	-	-	-	21.84
เงินประกันและอื่น ๆ	132.90	188.91	233.86	228.87	155.31
รวมสินทรัพย์อื่น	302.15	326.88	350.23	336.38	334.88
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น	51,178.62	61,766.42	63,572.57	65,077.98	71,216.07
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร และเงินกู้ยืม	14,971.16	17,011.79	15,209.47	14,163.24	15,632.58
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	1,230.63	1,515.83	1,278.43	1,446.83	1,460.42
ส่วนของหนี้ถึงกำหนดชำระ ภายใน 1 ปี	302.62	378.64	348.89	377.99	349.93
เงินรับฝาก	12,326.32	16,650.78	19,191.57	20,624.06	23,106.40
ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์	10.22	33.36	12.25	14.46	16.44
รายได้โครงการอื่น ๆ	-	-	-	-	20.28
หนี้สินหมุนเวียนอื่น ๆ	2,060.66	2,141.30	2,165.17	1,688.21	1,473.90
รวมหนี้สินหมุนเวียน	30,901.61	37,731.70	38,205.78	38,314.79	42,059.95

ตารางที่ 21(ต่อ)

ฐานะการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
หนี้สินระยะยาว					
เจ้าหนี้เงินกู้ยืม	707.03	743.07	791.10	1,171.00	1,102.28
หนี้สินระยะยาวอื่น ๆ	8.28	21.23	62.49	32.67	28.58
รวมหนี้สินระยะยาว	715.31	764.30	853.59	1,203.67	1,130.86
หนี้สินอื่น					
รายได้รอการตัดบัญชี	38.71	6.21	4.54	9.93	20.45
เงินสะสมเจ้าหน้าที่	335.23	320.16	250.14	216.76	220.31
สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่	517.75	635.73	685.22	743.36	846.03
หนี้สินอื่น ๆ	510.60	534.64	577.07	647.03	850.31
รวมหนี้สินอื่น	1,402.29	1,496.74	1,516.97	1,617.08	1,937.10
รวมหนี้สินทั้งสิ้น	33,019.21	39,992.74	40,576.34	41,135.54	45,127.91
ทุนของสหกรณ์					
ทุนเรือนหุ้น	10,935.35	13,228.63	14,092.04	14,816.02	16,204.80
ทุนสำรอง	4,120.97	5,004.17	5,394.07	5,695.96	6,198.99
ทุนสะสมตามระเบียบ	1,534.85	1,918.62	2,196.74	2,276.58	2,558.51
ข้อบังคับและอื่น ๆ					
กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	-	-	-	-	1.21
ส่วนเกินทุนจากการตีราคา	-	-	-	-	22.06
สินทรัพย์					
กำไรสุทธิหรือการจัดสรร	70.68	59.39	58.18	38.42	44.61
ขาดทุนสะสม	-285.00	-386.43	-462.40	-560.83	-705.43
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	1,782.56	1,949.30	1,717.60	1,676.29	1,763.41
รวมทุนของสหกรณ์	18,159.41	21,773.68	22,996.23	23,942.44	26,088.16
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	51,178.62	61,766.42	63,572.57	65,077.98	71,216.07
ทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน		10,587.80	1,806.15	1,505.41	6,138.09
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ		20.69	2.92	2.37	9.43

ตารางที่ 22

แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
แหล่งที่มาของทุนดำเนินงาน					
แหล่งเงินทุนภายใน	30,485.73	38,424.46	42,187.80	44,566.50	48,348.50
เงินรับฝาก	12,326.32	16,650.78	19,191.57	20,624.06	22,260.34
ทุนของสหกรณ์	18,159.41	21,773.68	22,996.23	23,942.44	26,088.16
แหล่งเงินทุนภายนอก	20,692.89	23,341.96	21,384.77	20,511.48	22,867.57
เงินรับฝาก	-	-	-	-	846.06
เครดิตระยะสั้น	16,504.41	18,906.26	16,836.79	15,988.06	17,442.93
เครดิตระยะยาว	707.03	743.07	791.10	1,171.00	1,102.28
หนี้สินอื่น ๆ	3,481.45	3,692.63	3,756.88	3,352.42	3,476.30
รวมแหล่งที่มาของทุนดำเนินงาน	51,178.62	61,766.42	63,572.57	65,077.98	71,216.07
ทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน					
เงินสด/เงินฝากธนาคาร	6,225.64	7,828.77	8,946.52	8,707.19	9,644.79
ลูกหนี้สุทธิ	34,484.07	40,630.58	41,750.39	43,240.18	47,485.88
หลักทรัพย์/ตราสาร	412.14	434.72	477.18	631.83	768.91
สินค้าคงเหลือ	1,143.40	1,999.48	1,606.95	2,393.00	2,929.93
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ/	3,968.70	4,621.26	4,949.73	5,151.30	5,547.58
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน					
สินทรัพย์อื่น ๆ	4,944.67	6,251.61	5,841.80	4,954.48	4,838.98
รวมทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน	51,178.62	61,766.42	63,572.57	65,077.98	71,216.07

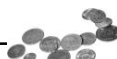

ตารางที่ 23

แหล่งเงินกู้ยืม

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
เงินกู้ยืมระหว่างปี					
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	1,288.91	996.99	731.15	1,074.78	503.31
ธนาคารเพื่อการเกษตรและ	18,246.77	21,176.64	19,443.38	22,111.11	21,629.60
สหกรณ์การเกษตร					
กรมส่งเสริมสหกรณ์	1,504.79	2,247.39	1,798.56	2,014.60	2,139.33
ธนาคารพาณิชย์	42.67	147.95	161.40	72.06	204.80
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร	220.73	210.02	209.60	198.91	218.32
กองทุนพัฒนาสหกรณ์	52.64	60.11	26.03	12.59	18.30
กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร	-	-	-	-	5.61
กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร	-	-	-	-	10.24
กรมประชาสัมพันธ์	-	-	2.26	0.10	-
กรมการปกครอง	0.20	-	3.00	-	-
ทุนพระราชทาน	2.50	0.15	3.90	-	-
เร่งรัดพัฒนาชนบท	-	1.90	-	-	-
ทุน กรป.กลาง นพค.	7.39	0.99	2.18	3.90	0.66
ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์	-	-	-	-	14.78
แห่งประเทศไทย จำกัด					
อื่น ๆ	537.28	585.79	596.51	866.10	545.66
รวมเงินกู้ยืมระหว่างปี	21,903.88	25,427.93	22,977.97	26,354.15	25,290.61

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
เงินกู้ยืมคงเหลือสิ้นปี					
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	90.63	64.65	35.49	29.73	30.41
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	13,058.92	14,275.07	12,822.90	12,309.87	13,220.72
กรมส่งเสริมสหกรณ์	1,972.61	2,808.22	2,603.28	2,341.66	2,609.65
ธนาคารพาณิชย์	103.15	158.34	76.08	56.04	238.80
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร	115.71	154.57	204.10	222.64	209.38
กองทุนพัฒนาสหกรณ์	48.65	55.59	30.52	20.90	42.55
กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร	-	-	-	-	7.41
กองทุนส่งเสริมสหกรณ์	-	-	-	-	9.17
กรมประชาสัมพันธ์	6.80	5.79	5.29	3.54	2.40
กรมการปกครอง	0.31	-	5.57	0.07	-
ทุนพระราชทาน	5.00	0.15	3.90	-	-
เร่งรัดพัฒนาชนบท	-	2.03	-	-	-
ทุน กรป.กลาง นพค.	10.30	2.54	3.74	5.68	1.58
ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์	-	-	-	-	6.41
แห่งประเทศไทย จำกัด	-	-	-	-	6.41
อื่น ๆ	568.73	606.55	558.59	722.10	706.31
รวมเงินกู้ยืมระหว่างปี	15,980.81	18,133.50	16,349.46	15,712.23	17,084.79
จำนวนเงินกู้เพิ่มขึ้น(ลดลง)		2,152.69	(1,784.04)	(637.23)	1,372.56
จากปีก่อน					
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ		13.47	(9.84)	(3.90)	8.74

ตารางที่ 24

อัตราส่วนทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

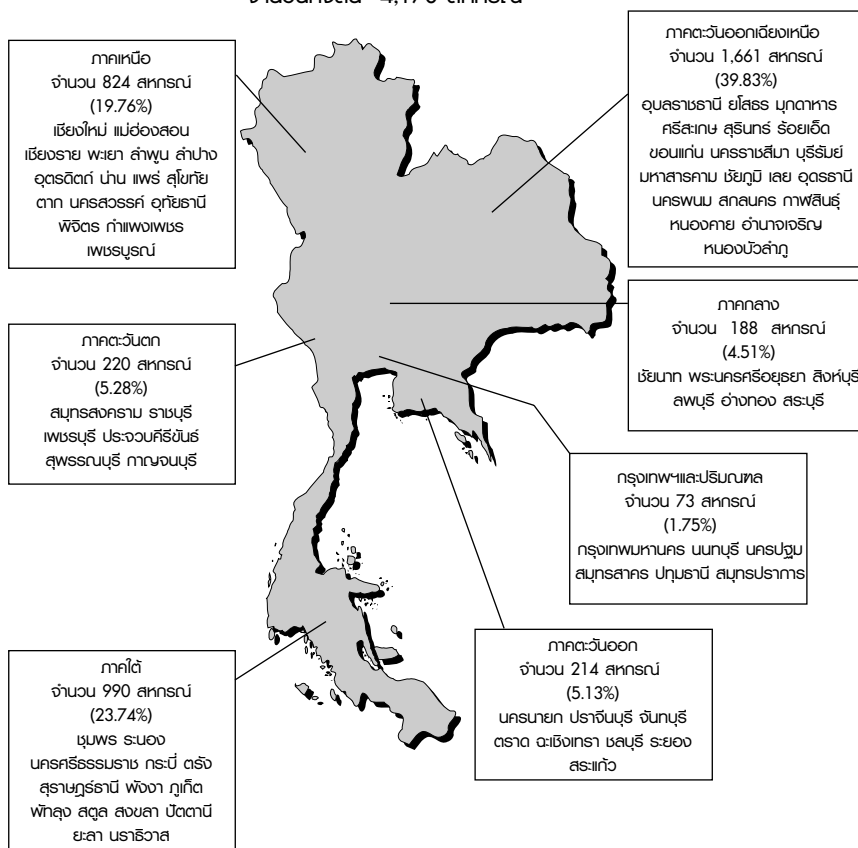
รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)	1.82	1.84	1.76	1.72	1.73
อัตราส่วนทุนสำรองต่อ สินทรัพย์ (เท่า)	-	-	-	-	0.09
อัตราผลตอบแทนต่อ สินทรัพย์ (%)	3.56	3.24	2.79	2.56	2.55
อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)	0.56	0.59	0.55	0.64	0.75
อัตราผลตอบแทนต่อ ส่วนของทุน (%)	10.15	9.76	7.67	7.14	7.05
อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อ กำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย ดำเนินงาน (%)	-	-	-	-	58.81
อัตราค่าใช้จ่าย (%)	93.76	94.37	95.20	96.08	96.63
อัตรากำไรสุทธิ (%)	6.47	5.86	4.97	4.04	3.46
อายุเฉลี่ยสินค้า (วัน)	-	-	-	-	25.02
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)	1.51	1.50	1.51	1.54	1.23

แผนที่แสดงจำนวนสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ ปี 2547

จำนวนทั้งสิ้น 4,170 สหกรณ์

ภาคตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

